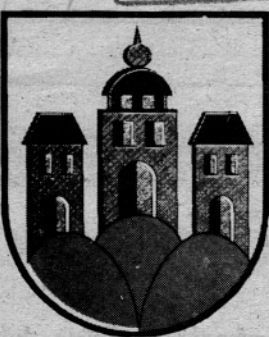

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Savinjske

Leto XXI
Številka 1
Januar 1989

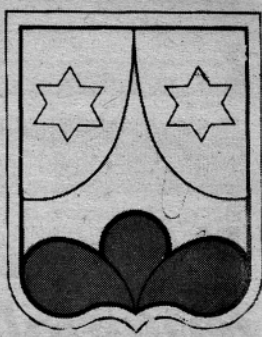
Cena 1000 din

NOVICE

Glasilo Socialistične zveze
delovnega ljudstva
občine Mozirje

LJUBNO

GORNJI GRAD

Ob slovenskem kulturnem prazniku

Smo na pragu meseca februarja, to je meseca, ko naši »vitezi svobode« kot jim pravi dr. Matjaž Kmecl, na številnih javnih manifestacijah pogosteje stopijo pred občinstvo, da z lepo besedo, pesmijo pa tudi z likovnim delom počastijo slovenski kulturni praznik.

Letošnji »mesec kulture« bo že 14. zapovrstjo. V mesec kulture se je iz tedna kulture prelevil z namenom, da bi si lahko številne kulturne prireditve ogledalo čimveč naših občanov. Ni dvoma, da nas prizadevni in požrtvovalni pevci, igralci, glasbeniki, lutkarji, recitatorji, likovniki in organizatorji kulturnih prireditev tudi letos zanesljivo ne bodo razočarali. Družbeno-politični trenutek naše dežele sicer trenutno ni ugoden, vendar je iz preteklosti znano, da krizni časi združujejo ljudi in željo, da ohranijo svoj ustvarjalni duh, svojo omiko in da krepijo narodno pripadnost.

Ob tem prazničnem trenutku je prav, da namenimo nekaj misli tudi materialnemu položaju kulture v našem občinskem prostoru. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je bil posluš »občinskih mož« z manjšimi izjemami vseskozi in v okviru možnosti naklonjen razvoju kulture v naši občini. Materialni pogoji dela so se bistveno izboljšali, saj smo v zadnjih letih obnovili osrednji kulturni dom v Mozirju, zgradili nov delavski dom v Nazarjah, obnovili prosvetne domove v Solčavi, v Lučah, na Rečici, v Novi Štifti in Bočni. Prenovljeni prosvetni dom na Ljubnem bo slovesno odprl ob letošnji osrednji proslavi v čast kulturnega praznika. Pripravljamo se na obnovo prosvetnega doma v Gornjem gradu. S pomočjo kulturne skupnosti Slovenije, škofjskega ordinariata Maribor, občinske kulturne skupnosti in krajanov Gornjega grada uspešno izvajamo obnovo katedrale v Gornjem gradu. Obnovljenih in ohranjenih je večje število dragocenih kulturnih spomenikov iz naše daljnj in bližnje preteklosti. Ljubitelji arhivske kulturne dediščine so v nekaj letih zbrali in uredili preko 5.000 dragocenih listin, dokumentov in fotografij, ki bi bili v ponos sleherni profesionalni arhivski instituciji.

Občinska matična knjižnica je lani slavila 15. obletnico ustanovitve. V relativno kratkem času je iz skorajda nič dosegla zavidljive rezultate, saj se po vseh knjižničarskih kriterijih hitro približuje slovenskemu povprečju. Knjižničarska mreža pokriva območje

celotne občine, saj deluje devet izposojevalnic po krajevnih skupnostih, ena pa v delovni organizaciji. Štiri šolske knjižnice pa se žal še vedno borijo s finančnimi, kadrovskimi in prostorskimi težavami. To je zaskrbljujoče in menimo, da bo morala naša družbenopolitična skupnost čim prej spoznati, da ima osnovna šola kot prva vzgojno izobraževalna institucija najpomembnejši vpliv na formiranje bralne kulture mladega človeka.

Posluš in pripravljenost vzgojno izobraževalnih ustanov, da v svoj glasbeno izobraževalni program uvrstijo tudi pouk pihala in trobil, je odločilno vplival na obstoj in razvoj godbe na pihala. V ansambel se že vključujejo godbeniki mlajše generacije, ki bodo prav gotovo uspešno nadaljevali tradicijo godbe.

Naša posebna zahvala pa velja ob slavnostnem trenutku delovnih organizacijam, ki poleg rednih obveznosti za kulturo dodatno podpirajo in financirajo posamezne kulturne akcije. Njihova zasluga je, da se obnavljajo prosvetni domovi, kulturni in sakralni spomeniki ter objekti, da pevci in pevke prepevajo v novih oblekah, da godba igra v novih uniformah, da poslušamo v naših dvoranah Slovenski oktet in druge kvalitete vseh številnih slovenskih mož, ki so se v svojem življenju ravnali po besedah pesnika — »Ne samo kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.« Tako so postali vodniki in preroki svojemu majhnemu narodu in mu preprosto kazali pot tja — »kjer nje sinovi si prosti voljo, vero in postav.« Ko mislimo na te sinove domovine, na njih dela in poslanstvo, smo lahko v sedanjem našem narodnem trenutku še posebej veseli in ponosni, da tudi naši današnji kulturniki krepko stojijo na strani naroda, ki jim zaupa, jim prisluhne in tako kot zmeraj vidi v njih vodnike in preroke.

PETER ŠIRKO
Predsednik IO ZKO

HURA POČITNICE! Pa čeprav zaenkrat še brez snega (do zaključka redakcije). Programi aktivnosti za mladino so izdelani. V nekaterih krajih so bolj, drugje manj bogati. Pač odvisno od tega, koliko so se potrudila društva prijateljev mladine po posameznih krajevnih skupnostih. Najboga-tejši program so svojim otrokom pripravili v mozirski krajevni skupnosti.

Praznik prosvetnih delavcev

Delavski dom Nazarje je bil prizorišče 10. jubilejnega dneva prosvetnih delavcev mozirske občine, ki so ga tudi tokrat organizirale osnovne organizacije zveze sindikatov osnovnih šol in vzgojno varstvene organizacije občine Mozirje.

Bogat program se je pričel s predavanjem dr. Franca Strmčnika, ki je zbranim spregovoril ob 30-letnici enotne osnovne šole.

Še posebej pa so učitelji prisluhnili besedam predsednika OK SZDL Mozirje Zdravka Novaka, ki jim je zaželel več notranjega

miru v šolah, ki je učiteljem še kako potreben. Čeprav je poklic učitelja včasih bolj, drugič spet manj spoštovan in razvrednoten, pa mora prosvetnega delavca prevevati optimizem — kako bi sicer živel in delal sredi otrok, kako jih navduševal za lepše dneve, čistejšo resnico, ljubezen do rodne kraja, domače doline, do domovine.

Ob tem pa je Zdravko Novak spomnil na misel: Majhni so tisti, ki ocenjujejo učiteljevo delo za majhno.

Najbolj svečan del prireditve je

bila podelitev Šilihovih plaket, ki jih podeljujejo prosvetnim delavcem za izredne dosežke na področju vzgoje in izobraževanja. Prejeli so jih Marija Dešman iz OŠ Ljubno, Milica Zupan in Tatjana Radotič iz OŠ Mozirje, Ana Pečovnik iz OŠ Luče ter Jožica Kolenc in Vika Venišnik iz COŠ Gornji grad.

Ob koncu prireditve pa je vse prisotne navdušila gledališka igralka Polona Vetrhova z monodramo.

RAJKO PINTAR

Gozdarji so le še grobarji

Vsakodnevno smo priča zaskrbljujočim informacijam o ogroženosti naših gozdov — posebej še na področju nazarskega gozdnega gospodarstva, ki sodi med najbolj prizadete v Sloveniji. Velikokrat se postavljajo vprašanja, kolikšna sredstva bi bila potrebna za sanacijo sedanje stanja. Odgovorov pa ni ali pa so nepopolni. Kljub temu, da se je naravovarstvena zavest v Sloveniji v zadnjih letih zelo dvignila pa se očitno še ne zavedamo v celoti narodnogospodarske katas-

trofe, ki nam grozi zaradi stopnjevanja propadanja naših gozdov.

Kljub temu smo uspeli izvrstati nekatere ocene stroškov, ki bi bili potrebni, če bi hoteli sanirati vse naše gozdove. Gozdarji so izračunali, da bi za sanacijo vseh naših gozdov porabili 0,2 odstotka republiškega družbenega proizvoda. Ta izračun je bil narejen pred dvema letoma, torej bi bil ta delež danes že večji. Pri zdajšnji poškodovanosti gozdov in ocenjevanju stroškov za njihovo sanacijo pa moramo upoštevati, da se

bo propadanje gozdov v naslednjih letih nadaljevalo, tudi če bi takoj povsem ukinili vse zdajšnje emisije v ozračje. Če torej takoj ukrepamo, smo pravzaprav že prepozni in na številnih območjih gozdarji namesto gospodarske dejavnosti lahko opravljajo le grobarsko, ko odstranjujejo drevje, ki so mu škodi dnevi.

Že sedaj pa je jasno, da bo končni račun tako velik, da ga bo lahko plačalo le celotno slovensko gospodarstvo.

R. P.

Gostje oddaje »Znanje-imanje«

Ni bilo lahko v kratkem času organizirati na željo TV Beograd in IS Srbije prisotnost naših ljudi na oddaji ZNANJE IMANJE.

Kljub temu in ob pomoči delovnih organizacij iz doline smo organizirali odhod v petek 13. 1. 1989.

Ob sodelovanju Lučkih pevcev, glasbenikov, kmetov, predstavnikov mladine, Zadruga in SO Mozirje, nas je pot vodila preko Beograda, Kraljeva, po dolini Ibra do Raške.

Bili smo gosti občine Raška in Brusa, razporejeni po domovih prijaznih domačinov.

Oddaja ZNANJE IN IMANJE je bila snemana v zimsko športnem centru Kopaonika, na temo kmetijstva.

Na sami oddaji so tov. PETRIN Matija, BIDER Jože odgovarjali na postavljena vprašanja novinarjev. Smučarji pa so dostojno zastopali našo dolino.

Televizija Beograd bo za to oddajo, ki bo na sporedu 29. 1. 1989 tudi na Ljubljanskem programu pripravila posnetke naših kmetij in pokrajine. Takoj po snemanju oddaje smo se odpeljali iz Kopaonika v Jošanjsko banjo, kjer smo se poslovili od gostitel-

jev, ter nadaljevali dolgo pot proti domu.

A. B.

Visoka odlikovanja

Na decembrskem zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine so podelili tri visoka državna odlikovanja. Matevža Požarnika je Predsedstvo SFRJ odlikovalo z redom dela z zlatim vencem, Alojza Pečovnika z medaljo zasluga za narod, Franca Finkšta pa z redom dela s srebrnim vencem.

Skok še za eno mesto

Slovenski statistični zavod je pred dnevi objavil tabelo, na kateri so vse slovenske občine rangirane po narodnem dohodku na prebivalca.

Podatke objavljajo vsako leto in veljajo za eno leto nazaj. Sedaj objavljeni podatki veljajo torej za leto 1987, so pa zanimivi, ker kažejo, kako se posamezne občine skozi leta razvijajo.

Narodni dohodek na prebivalca se izračuna tako, da se od družbenega dohodka občine odštejejo sredstva amortizacije, torej denar, ki se zbere za obnovo obrabljenih strojev in drugih naprav. Ekonomisti in gospodarstveniki opozarjajo, da ima račun svoje pomanjkljivosti, kljub temu pa so ti podatki vendarle zgovorna izkaznica posamezne občine in zato je ta primerjava med občinami zelo cenjena in je tudi sicer iskano branje.

V letu 1985 je bila naša občina na 47. mestu, leto kasneje se je dvignila na 45. mesto, v letu 1987 pa je napredovala še za eno mesto, torej je sedaj na 44. mestu med 65-imi slovenskimi občinami.

Narodni dohodek na prebivalca naše občine znaša 3,08 milijona din — toliko dohodka je torej ustvaril vsakdo od dojenčka pa do starca.

Povprečni slovenski narodni dohodek na prebivalca pa je znašal 4,18 milijona din.

Morda še podatek, na katerem mestu so občine celjske regije: Velenje — 3. mesto, Celje — 7. mesto, Slovenske Konjice — 25. mesto, Zalec — 39. mesto, Mozirje — 44. mesto, Laško — 45. mesto, Šmarje pri Jelšah — 63. mesto in Sentjur — 65. mesto.

R. P.

Slovenija
Moja dežela.

Drugič vendarle ZA

Na Rečici ob Savinji so na ponovljenem referendumu izglasovali odločitev za uvedbo IV. samoprispevka.

Na referendumu so krajan s 74 odstotki glasov »za« in ob 92-odstotni udeležbi potrdili referendumski program. Za samoprispevek so se odločili na petih glasovalnih mestih, na glasovalnem mestu v Prihovi, kjer se želijo odcepiti v krajevno skupnost Nazarje, pa niso bili za uvedbo samoprispevka.

Vzrok spomladanskega negativnega izida referenduma, ki ga niso v občini takrat izglasovali kot edini le v krajevni skupnosti Rečica, je bil predvsem v »nejasni situaciji okrog gradnje 5. osnovne šole na Rečici«, kot so ocenili v krajevni skupnosti. Na ponovljenem referendumu je bila zato izgradnja popolne osemletke na Rečici osrednja točka programa. V programu pa je tudi gradnja komunalnih objektov in naprav ter osrednjega televizijskega pretvornika na Krašici, ki je iz skupnega programa.

SN objavljajo

- Gozdarji so le še grobarji
- Cena uničevanja gozdov bo velika
- Aktualna mladinska politična šola
- Znana imena v naši občini
- Podelili bolj malo zvezdic
- Kvaliteta naših gostiln je slaba
- Nadomestili so jim starše
- Prvo srečanje rejnic
- Mlini se vračajo
- Mletje žita ponovno aktualno
- Šesti vrh sveta osvojen
- Potopis našega alpinista
- Šmihelske kmetije
- Zanimivi zgodovinski podatki

Stran

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 7
- 8

V znamenju teritorialne obrambe

Ob dnevu JLA je bilo v decembru več prireditev, na katerih so se srečali pripadniki oboroženih sil s predstavniki naše družbenopolitične skupnosti, mladinci in krajanji. Osrednja svečanost je bila tokrat v Nazarjah, kjer so podelili tudi priznanja za dolgoletno in uspešno delo na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite kakor tudi na področju obrambne dejavnosti. Svečanost je bila posvečena tudi dvajseti obletnici obstajanja teritorialne obrambe. Komandant občinskega štaba teritorialne obrambe Niko Purnat je v slavnostnem govoru opisal razvoj teritorialne obrambe. Potreba po usta-

Leta 1985 je bila Sloveniji izvedena reorganizacija enot in štabov TO po novem mobilizacijskem razvoju. Formirane so bile prostorske in manevrske enote TO. Prostorske enote so pod poveljstvom občinskih štabov, manevrske pa pod pokrajinskim poveljstvom. Na ta način je prišlo tako v Sloveniji kot tudi v naši občini do zmanjšanja števila pripadnikov teritorialne obrambe. Ker pa so se enote opremile z modernejšo vojaško opremo in orožjem in se tudi kadrovske okrepile z oficirji, se bojna zmogljivost enot ni zmanjšala, ampak celo povečala. Tako se je teritorialna obramba v Sloveniji razvila v pomembno komponento oboroženih sil, ki se lahko primerja z večino enot JLA. Celotna organiziranost in formacija teritorialne obrambe v naši republiki služi za vzor vsem ostalim republikam.

Niko Purnat pa se je v svojem govoru spomnil tudi vseh posameznikov, ki so dali kakršenkoli prispevek k razvoju teritorialne obrambe v naši občini. Ti so s svojim delom, zagnanostjo in prizadevnostjo doprinesli, da je tudi v naši občini teritorialna obramba na takšnem nivoju, da je sposobna opraviti vse naloge, katere pred njo postavlja družbenopolitična skupnost.

Osrednja proslava ob Dnevu JLA pa ni bila edina prireditev ob prazniku oboroženih sil.

Tako so se na Glinu zbrali mladinci iz vseh štirih osnovnih šol, kjer so prejeli knjižne nagrade za najboljše spise z obrambno tematiko. Srečanje je organizirala Zveza rezervnih vojaških starešin.

Na obeh karavlah v Logarski dolini in na Strelčevem vrhu pa so graničarje obiskali predstavniki skupščine občine, družbenopolitičnih organizacij, oddelka za ljudsko obrambo, štaba TO, ZRVS, krajevne skupnosti Solčava, lučke osnovne šole, kakor tudi prebivalci iz okolice karavla. Šolarji so pripravili bogat kulturni program, vojakom pa so bile na svečan način prebrane nagrade in pohvale, ki so jih dobili za vzorno služenje vojaškega roka.

R. P.

Atraktivna mladinska politična šola

Kot vsako bo OK ZSMS Mozirje tudi letos organizirala mladinsko politično šolo, ki bo tokrat 3. in 4. februarja v Delavskem domu v Nazarjah. Izbrali smo zanimive teme in zagotovili kvalitetne predavatelje, zato pozivamo vse člane ZSMS v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, da se MPS udeležijo v čimvečjem številu. Prisrčno ste vabljeni tudi vsi ostali člani, ki vas navedene teme zanimajo, da z udeležbo na MPS razširite svoje poznavanje posameznih tematik, kajti pri vsaki temi je rezerviran čas tudi za vaša vprašanja. MPS bo potekala po naslednjem razporedu:

Program in urnik mladinske politične šole

Dan	Tema	Predavatelj
Petek, 3. 2. 1989		
07.00 — 08.30	Štipendiranje in zaposlovanje v občini Mozirje	tov. Vladislav Zakošek vodja strokovne službe za zaposlovanje
09.00 — 12.00	Ekologija — poudarek na onesnaževanju zraka, umiranju gozdov in voda	Tov. Marjan Keršič-Belač Akademski kipar
12.00 — 14.15	Zunanja politika — Evropa po letu 92 — položaj Jugoslavije v svetu	Tov. Janez Čuček novinar RTV Ljubljana
15.00 — 17.00	Razmere v SR Srbiji s poudarkom na Kosovu	Tov. Franc Šetinc
17.00 — 19.00	Male produkcijske enote in njihovo ustanavljanje	Tov. Nada Kirh-Šporn članica predsedstva RK ZSMS
Sobota, 4. 2. 1989		
07.00 — 08.00	Družbenopolitične in gospodarske razmere v občini Mozirje	Tov. Ivo Kos predsednik IS SO Mozirje
08.00 — 09.30	Ekonomika kriza v Jugoslaviji	Tov. Anton Vrhovnik vodja LB TB T. Velenje
10.00 — 12.00	Naloge ZSMS pri izhodu iz obstoječe krize	Tov. Jože Školč, predsednik RK ZSMS

Vsako leto ob novem letu povabi ZKZ Mozirje svoje upokojece na srečanje. Tudi tokrat so se zbrali v Mozirju. Direktor Lojze Plaznik jim je zaželel zdravja in dobrega počutja tudi v naslednjem letu.

Cilj — manj žrtev v prometu

Ker v zadnjih letih skokovito narašča število prometnih nesreč in s tem seveda tudi žrtev, je bil pred dnevi izdelan in sprejet program aktivnosti za izboljšanje varnosti v cestnem prometu. Cilj te akcije je zmanjševanje števila prometnih nezgod z mrtvimi in poškodovanimi udeleženci v prometu, in sicer vsako leto za 10 odstotkov. Akcija je načrtovana za obdobje do leta 1992.

Glavna nosilca akcije sta oddelek za notranje zadeve SO Mozirje in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Seveda pa imajo v celotni akciji pomembno nalogo še drugi činitelji, ki lahko ravno tako veliko doprinesejo k uspešnosti akcije. Cilj akcije je zelo ambiciozno zastavljen, zato bodo morali vsi izpolniti svoje naloge, če bodo hoteli, da bo akcija uspešna.

Tako bo Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu vodil pripravo in izvedbo informativno-propagandne akcije, katere cilj je spremeniti obnašanje v cestnem prometu.

Zelo pomembno je področje vzgoje in izobraževanja. Tu imajo seveda veliko vlogo šole, ki skupaj s SPV in Društvom šoferjev in avtomobanikov organizirajo tečaje za kolesarske izpite in pripravljajo učence za razna tekmovanja. Povečalo naj bi se tudi vključevanje prometne vzgoje v interesne dejavnosti na šolah.

Oddelek za ljudsko obrambo naj bi poskrbel, da bi bila v različne oblike obrambnega usposabljanja vključena tudi prometna vzgoja. To bi bila tudi primerna poživitev teh predavanj.

Se več te problematike bi moralo biti vključeno v vsakodnevno uredniško politiko vseh glasil, pri tem so mišljena tudi tovarniška in lokalna glasila.

Brez izboljšanja stanja naših cest si ne moremo zamišljati bistvenega izboljšanja razmer v cestnem prometu. Zato je v akcijo vključeno tudi cestno gospodarstvo. To si bo skupaj z izvršnim svetom prizadevalo za zagotavljanje trajnih virov financiranja enostavne in razširjene reprodukcije v cestnem gospodarstvu. Pripravili bodo program za rekonstrukcijo črnih točk, dopolnili prometno signalizacijo, preverili projekte pri novogradnjah in rekonstrukcijah z vidika var-

nosti prometa, uredili neprometne znake in če bo potrebno sprejeli začasno prometno varnostni ukrep in lokalne omejitve.

V akcijo bodo vključeni vsi zdravstveni delavci. Ti bodo opravili strokovno in izvedensko delo pri kontroli zdravstvenih pregledov in izločali iz prometa vse voznike, ki zaradi zdravstvenih razlogov niso sposobni za vožnjo z motornimi vozili. Prav tako bo potrebna proučitev nivoja znanja pri kandidatih za voznike in po potrebi obvezna udeležba na tečajih. Zdravstveni delavci bodo tudi evidentirali in spremljali število poškodb v prometnih nesrečah in ugotavljali stroške zdravljenja poškodovanih v prometnih nezgodah.

Čprav je bila zakonodaja na področju prometnih prekrškov šele spremenjena, pa je tudi na tem področju predvideno stalno dopolnjevanje predpisov in zakonov.

Postaja milice in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu bosta povečala nadzor in na ta način preprečevala najnevarnejša dejanja in najhujše kršitve v cestnem prometu. Tu je mišljena vožnja pod vplivom alkohola, prehitra vožnja, nepravilno prehitvanje... Več bo tudi pregledov motornih vozil in kontrol tahografskih vložkov.

Zavarovalnice pa bodo popularizirale zavarovanje in izgrajevale sistem popustov za voznike, ki ne povzročajo škod. Dosledno bodo zmanjševali odškodnine pri nesrečah, ki so nastale zaradi nepoštovanja določil o uporabi varnostnih pasov in zaščitnih čelad. Za pogoste povzročitelje prometnih nesreč bodo zvišali zavarovalne premije in zavračali plačilo škod, če bo pri povzročitelju prometne nezgode ugotovljena prisotnost alkohola nad dovoljeno mejo.

Svojo nalogo pa je dobila tudi Uprava za družbene prihodke, ki bo dosledno izterjala pravnomočno izrečene kazni zaradi kršitev cestno prometnih predpisov.

V celotno akcijo pa naj bi se vključile tudi družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva, skratka vsi, ki delujejo na področjih, ki so povezana z dogajanjem v prometu.

R. P.

Hočemo misliti s svojo glavo

Na decembrski programski volilni seji OO ZSMS. Loke, na kateri je prevzel predsedniško dolžnost Jure Brezovnik, mesto sekretarja pa Nataša Vreš, mladi iz Lok pravzaprav niso sprejeli konkretnega programa, ampak le smernice delovanja.

Med mladimi je ogromno potenciala, ki pa ga ZSMS doslej ni znala izkoristiti. Zato se mladi zavzemajo za združitev sil napredka. Novo vodstvo pričakuje, da bodo pri tem pomagali vsi, ki v tem prostoru živijo in delajo. Mladi v kraju so delovni v raznih društvih in organizacijah. V sami OO ZSMS Loke pa še niso našli prave možnosti povezovanja. Zaenkrat se žal trudijo le nekateri. Mladi si v Lokah želijo svojo mladinsko sobo, vendar zaradi po-

manjkanja primernih prostorov ta želja še dolgo ne bo uresničena. Programsko volilno sejo pa so mladi iz Lok sklenili z besedami: »Mladi se bomo poskušali v teh zapletenih trenutkih prilagajati času in potrebam. Poskušali bomo usmerjati naše delo v tiste tokove, ki bodo najbližji realnosti. Ne bomo si postavljali visokih ciljev, ki bodo že ob načrtovanju označeni kot nedosegljivi. Tu bomo iskali svojo borbo za preživetje. Tako je bilo in gotovo bo tudi v prihodnje, da bomo verjeli tistim, ki bodo z najbolj realnimi očmi gledali na življenje in razumeli potrebe, ne glede na to ali si mlad ali star.«

BOJAN SEVŠEK

Pripadniki teritorialne obrambe so pripravljeni tudi za akcije v težjih vremenskih pogojih.

III. samoprispevek — končno poročilo

Vsi trije zbori skupščine občine so na predzadnji seji obravnavali in tudi sprejeli končno poročilo odbora za izvedbo referendumskega programa o realizaciji programa III. samoprispevka.

S tem poročilom je odbor seznanil občane z rezultati in pridobitvami, za katere smo bogatejši in ki smo jih sfinancirali s sredstvi samoprispevka.

Referendumski odbor se je srečeval s številnimi težavami. Zelo težko je bilo planirati finančna sredstva za določen objekt pri današnjih cenah materiala, cenah storitev itd. Skratka, vsako leto so stroški rasli hitreje kot pa dotok denarja. Zato je bilo potrebno storiti določene zamike, za objekte, ki so bili zgrajeni, pa poiskati večji delež od drugod, da bi lahko zaključili v veliki večini vse objekte iz predvidenega programa.

Ker je bil ključ za delitev sredstev z referendumom dogovorjen, odbor ni imel nobenih problemov z delitvijo sredstev, ne za skupni program in ne za program krajevnih skupnosti.

V tej številki Savinjskih novic vam predstavljamo realizacijo programov v KS Nazarje, Šmartno ob Dreti, Bočna, Gornji grad in Nova Štifta.

Realizacija

Krajevna skupnost KS Nazarje

— izgradnja mrliške vežice	400.000 din
— asfaltiranje ceste na pokopališče	34.216.124 din
— izgradnja pločnika	8.461.930 din
— načrti za pokopališče	1.243.440 din
— obnova mostu v Nazarjah	1.558.151 din
— avtobusna postaja Pusto polje	595.000 din
— Skupaj:	46.474.645 din
Zbrano in nakazano za KS Nazarje	46.273.850 din

KS Šmartno ob Dreti

— razširitev telefonskega omrežja z 260 novimi priključki	1.471.000 din
— posodobitev krajevnih cest	2.820.000 din
— izgradnja vodovoda Brdo	6.062.504 din
— sofinanciranje gasilskega avtomobila	3.773.000 din
— pretvornik za I. TV program	400.000 din
— obnova mostu v Sp. Krašah	270.000 din
— pretvornik za II. TV program	750.000 din
— urednitev okolja šole	2.000.000 din
— tri javne luči	152.000 din
— avtobusne čakalnice (4)	1.377.000 din
— nabava kontejnerjev	1.896.000 din
— vodovod Šmartno	3.000.000 din
— Skupaj:	23.971.504 din
Zbrano in nakazano za KS Šmartno	27.608.769 din

KS Bočna

— izgradnja mrliške vežice	16.203.190 din
— asfaltiranje ceste proti šoli	5.000.000 din
— Skupaj:	21.203.190
Skupaj zbrano in nakazano za KS Bočna	26.442.201 din

KS Gornji grad

— izgradnja mrliške vežice	28.000.000 din
— popravilo mosta v Šokatu	1.583.765 din
— ureditev spominske sobe	1.200.000 din
— vodovod Lenart	750.000 din
— popravilo vodovoda	950.000 din
— pomoč društvom	5.000.000 din
— Skupaj:	37.483.765 din
Skupaj zbrano in nakazano za KS Gornji grad	42.385.293 din

KS Nova Štifta

— telefonska napeljava Mačkin kot	220.000 din
— podporni zid na pokopališču	12.846.069 din
— vodovod Tirosek	493.582 din
— modernizacija cest	500.000 din
— avtobusna čakalnica	158.700 din
— adaptacija gasilskega doma	1.300.000 din
— ureditev dvorane v zadržnem domu	2.327.136 din
— ureditev mostov	3.457.174 din
— nabava treh hidrantov	1.044.897 din
— Skupaj:	22.347.558 din
Skupaj zbrano in nakazano za KS Nova Štifta	27.608.769 din

POD BROBNOGLEDOM

Na eni izmed zadnjih sej izvršnega sveta SO Mozirje je bila podana informacija o trenutnih dogajanjih na področju cestnega, komunalnega gospodarstva. Pa pogledjmo nekatere aktivnosti.

Sklenjene so pogodbe in zagotovljena so sredstva za izdelavo idejnih načrtov za rekonstrukcijo ceste Ljubno — Luče v dolžini 12 km. Rok za izdelavo idejnih načrtov je junij 1989. Takoj po izdelavi le-tega se bo pristopilo k projektiranju prvega odcepa v dolžini 2—3 km. Dela na tem odseku naj bi se pričela v letu 1990.

Sklenjene so pogodbe za izdelavo glavnih projektov za obvoznicu okoli Mozirja v dolžini 2,3 km. V planih Cestne skupnosti Slovenije je predvidenih 1,2 milijarde din za izgradnjo 1. faze v dolžini 500 m v letošnjem letu.

Cestna skupnost Slovenije je že naročila projekte za rekonstrukcijo ceste Podvolovljek — Kranjski rak — Črnilce. Cesta je sicer občinska, vendar potekajo razgovori s cestno skupnostjo Slovenije za vključitev ceste v program SLO in z odborom za Partizanko pri RO ZZB NOV Slovenije z namenom, da bi ta dva subjekta zagotovila sredstva za rekonstrukcijo ceste. Med dkrugim bi ta cesta Lučanom skrajšala pot v Ljubljano za 23 km.

Cestna skupnost Slovenije je v letošnjem finančnem planu zagotovila 900 milijonov din za modernizacijo in izgradnjo novega priključka za cesto na Pavličovo sedlo. Celotna usoda mejnega prehoda Pavličovo sedlo je sedaj odvisna od stališča Avstrije, ki se bo izoblikovalo na zasedanju mešane jugoslovansko-avstrijske komisije, ki bo meseca aprila.

Po dolgoletnih pripravah se je v Mozirju pričela izgradnja čistilne naprave, na katero se bodo v prvi fazi priključili industrija in kraja Mozirje in Nazarje, kasneje pa tudi področje Rečice in Varpolja. Vrednost čistilne naprave je 1,2 milijarde din. Sredstva je v pretežni meri zagotovila Območna vodna skupnost Celje, manjši delež pa tudi KS Mozirje in Nazarje in tretji referendum. Čistilna naprava bo po napovedih končana v sredini leta 1989. Težišče nadaljnjega prizadevanja pa bo potrebno usmeriti na izgradnjo sekundarnih kanalizacijskih mrež v teh dveh krajih. Isto velja seveda za industrijo.

RTC Krvavec se je dokončno odločil za izgradnjo vlečnice v Lučah. Z deli naj bi pričeli spomladi, tako da bi bila vlečnica naslednjo zimo že v uporabi.

Predstavniki Podjetja za PTT promet Celje in Iskre Kibernetike iz Kranja so v sredini decembra podpisali pogodbo o nakupu avtomatske telefonske centrale za Ljubno in Luče. Tako bosta ta dva kraja dobila najmodernejšo centralo, ki bo omogočala razvoj telefonije še naslednja desetletja. Vrednost ene centrale znaša 710 milijonov din. Dobavni rok za centralo znaša 12 mesecev. Svečanega podpisa pogodbe so se udeležili tudi predstavniki mozirske občine.

Savinjske NOVICE so objavile pred 10-imi leti Zmikavti v Savinjskem gaju

Ponosno smo v preteklem letu vabili k ogledu Savinjskega gaja in res, obiskovalcev je bilo več, kot je kdorkoli pričakoval. Med njimi množica resničnih občudovalcev, ki niso varčevali s pohvalami. Vsa dolina je ponosno doživljala pohvale v časopisju in drugih sredstvih javnega obveščanja širom po državi. Pohvalna je bila prizadevnost velike množice krajanov in občanov pri urejanju tega naravnega parka. Med tistimi, ki so prizadevno gradili svoj dom in postavljali lepe primerke ptičjih krmilnic, je bilo tudi društvo za vzrejo in nego ptic »Kalin« iz Mozirja. Mnogo obiskovalcev je trdilo, da podobnih krmilnic še niso videli. Skratka, ptice pevke naj bi našle svoj dom in prijatelje tudi v Savinjskem gaju.

Velika večina krajanov spoštuje delo, ki je bilo vloženo v nekdanjo gmajno in ki je danes ponos doline. Žal pa je ob vsem tem lepem vendarle priokus grenkobe, ko povedo člani društva »Kalin«, da so neznanci odnesli kar lepo število krmilnic iz Gaja. Najbrže bomo zapisali mnenje vseh, ki ljubijo lepoto okolja, da je takšno početje nekulturno in več kot obsojanja vredno. Če so to bili otroci, ali niso starši vprašali, od kod krmilnica, ki ni bila izdelana doma? Če pa so bili »zbiralci« odrasli, potem je to vredno še hujše obsodbe!

Podpis pogodbe za nakup avtomatske telefonske centrale za Ljubno in Luče v Kranju.

Novi izdelki iz Glina

Poleg dopolnjevanja obstoječih programov v nazarskem Glinu vzporedno načrtujejo nove proizvode za leto 1989. Ti novi proizvodi so bili izdelani v obliki vzorcev in sejmskih eksponatov. Tako so dobili prve odzive bodočih kupcev in usmeritev v aktivnosti za naprej.

Po obsegu so na prvem mestu izdelki pohištva, po vsebini pa je pomembnejša skupina izdelkov iz masivnega lesa. Za vse pa velja, da so po svojih lastnostih, izgledu in kakovosti primerni za domače tržišče in izvoz.

Za mlade pripravljajo zelo enostaven in praktičen program mladinskega pohištva, ki ga sestavlja 12 elementov, od postelje do omare. To je program elementov za sedenje, pisanje, ležanje, hrambo knjig in obleke. Barve bodo bele, črne ali kombinirane.

Po vzorcu satnice je nastalo novo sestavljivo pohištvo SAT, ki spada v skupino kosovnega pohištva. Program tvori le en osnovni sestav, ki ga s svojo fantazijo in potrebo vkomponira kupec v katerikoli del stanovanja, osnovne sestave tvorimo v nize različnih višin in širin, lahko ga obesimo celo na strop in tvori viseče grozde dekorativnih in odlagalnih sklopov.

Prisluhnili so tudi pohodu video in zabavne elektronike. Z hrambo in funk-

cionalno uporabo teh sodobnih pripomočkov bodo tržišču ponudili posebej oblikovano pohištvo.

Iz Glinove rekonstruirane proizvodnje masivnega lesa bo v prvi polovici leta 1989 prišlo na trg novo okno s termoizolacijsko zasteklitvijo in povsem novim okovjem. Leseni deli bodo lamlirani iz treh plasti.

Nova tehnološka oprema bo zagotavljala tudi izjemno kakovost obdelanih površin s lazurnimi in drugimi laki. Prednost tehnologije bo tudi v tem, da bodo ta okna lahko izdelovali po meri.

Oknu bodo kot dekorativni element, dodani leseni zastori, ki dajejo videz klasičnih oken, v funkciji pa ostanejo sodobna.

Zelo iskanemu programu Hobby se bo pridružil nov program, kot izvedenka le-tega. Regalom so dodana vrata in predali, tako, da se njihova uporabnost še razširi, izgled pa polepša.

Nov izdelek, na katerem so slonel dober del bodočega razvoja masive, bodo lepljene plošče različnih debelin in formatov. V letu 1989 bodo iz njih izdelovali mizne in ostale plošče, pretežni del pa jih bodo prodali.

Opremi za vrt so dodali še štiri nove vrtno hiše, ena od teh je namenjena najmlajšim.

Srečanje z duhovniki

Tudi letos so se srečali duhovniki naše občine s predstavniki javnega življenja. To je že vrsta let običaj ob pričetku novega leta. Tokrat je bilo to srečanje v Šmihelu.

Najprej je predsednik OK SZDL Zdravko Novak v imenu gostitelja navzoče pozdravil in poudaril dobro sodelovanje med duhovniki in občinskimi forumi. Menil je, da je vse to odraz dobrega osebnega sodelovanja in razumevanja. V svojih besedah je orisal težave s katerimi se srečujemo v ožjem in širšem okolju. V takih časih pa je strnjenje vrst vseh dejavnikov še kako potrebno. Posebej se je duhovnikom zahvalil za skrb, ki jo posvečajo vzdrževanju sakralnih spomenikov, to je narodno bogastvo, ki mora ostati ohranjeno našim zanamcem. In končno je zaželel duhovnikom uspehov pri njihovem delu in dobrega sodelovanja tudi v naprej.

V imenu duhovščine se je za povabilo zahvalil p. Boris Markeš in pri tem povedal, da je dekan zaradi boleznj odsoten. Poudaril je, da vsako dobro sodelovanje temelji na razumevanju težav z

obeh strani. Izrazil je upanje, da bodo stvari potekale tudi naprej v obojestransko zadovoljstvo. Omenil je vlogo našega lokalnega časopisa Savinjske novice, ki naj bi v bodoče posvečal ustrezno pozornost tudi naporom za ohranjanje raznih spomenikov, kot so kapelice, križi in podobno. Vse to je stvar širšega kulturnega pomena in je torej naloga nas vseh, da poskrbimo za lepo podobo naše krajine, kamor spadajo tudi ta znamenja. Ob koncu je zaželel predstavnikom javnega življenja uspešno premagovanje težav v dobro občanov in ljudstva.

Nato je predsednik IS Ivo Kos izčrpno predstavil uspehe in težave v našem gospodarstvu. Govoril je tudi o načrtih za prihodnje, ter poudaril izredno slabo strukturo prebivalstva, ki da je v veliki meri kriva za težave pri premagovanju pomanjkanja sredstev za družbene dejavnosti. V sproščnem pogovoru so nato navzoči izmenjali mnenja in opozorili na prepreke, s katerimi se še srečujejo. Te pa se dajo ob razumnem pristopu dobro odstraniti.

A. V.

V Šmihelu so se na tradicionalnem srečanju sestali duhovniki in družbeno-politični delavci iz naše občine.

Podelili bolj malo zvezdic

Če želimo prodajatai turistične kapacitete, moramo prav gotovo razpolagati s prenekatero informacijo. Gotovo ni nepomembna informacija podatek, kakšna je kvaliteta posameznega gostinskega lokala. Ker ocenjevanje gostinskih lokalov že dolga leta ni bilo izvedeno, je v letošnjem letu Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica ustanovila komisijo za gostinstvo in turizem, ki je izvedla ocenjevanje gostinskih lokalov v naši občini. Lokale so ocenili z ustreznim številom zvezdic.

Na območju naše občine je 19 lokalov v družbenem in 39 v zasebnem sektorju. Vsi lokali v družbenem sektorju so pristopili k ocenjevanju, od privatnikov pa se je k ocenjevanju priglasilo le 16 gostincev, pa še od te številke sta dva naknadno odstopila od ocenjevanja. Tako je trenutno ocenjenih le dobra polovica lokalov v naši občini.

Ocenjevanje je potekalo tako, da so se na osnovi vprašalnika lastniki lokalov najprej ocenili sami, nato pa je komisija preverila ocenitev. Na osnovi tega pa so bile potem podeljene zvezdice. Treba je povedati, da ni prihajalo do velikih razlik med lastnimi ocenami in ocenami komisije.

Največ točk so prinesli urejenost okolja, zunanji izgled gostinskega obrata, opremljenost gostinskega lokala, kakovost, obseg in način ponudbe gostinskih storitev, opremljenost prostorov in skrb za prijetno počutje gostov, osebna urejenost zaposlenega osebja ter odnos do gostov.

Komisija je letos podeljevala zvezdice prvič. Ker je ista komisija ocenjevala gostinske lokale tudi v velenjski občini, lahko najprej primerjamo kvaliteto gostišč v obeh občinah. Pri tem pridemo do poraznega spoznanja, da je kvaliteta naših gostišč veliko nižja, kot v sosednji občini, čeprav je naša občina turistično mnogo bolj privlačna kot pa velenjska. Ugotovitev velja za povprečje, kajti tudi v naši občini imamo nekaj kvalitetnih lokalov

— enega, ki je ocenjen s petimi zvezdicami (Selišnik Emika, Luče) in štiri, ki so dobile štiri zvezdice (Orešnik Ana Ljubno, Filač Jakob Gornji grad, SOZD Merx Turist Mozirje in gostišče Atelšek Rečica, Dol-Suha).

Osnovna ugotovitev komisije je, da je ponudba dobra v obratih s kompletno ponudbo, vendar pa penzion s hrano nudijo le v treh gostilnah, hrano pa je možno naročiti še v dvaindvajsetih lokalih.

Ko je komisija ocenjevala potek akcije, je sprejela tudi nekatere ukrepe, ki naj bi izboljšali stanje na tem področju. Tako naj bi z dolgoročnim planom občine Mozirje proučili možnosti za odpiranje izključno gostiln s hrano in prenočiščem, omeji pa naj se odpiranje novih bifejev v zazidalnih okoliših. Uprava za družbene prihodke naj uvede stimulatивne davčne olajšave za lokale s štirimi in petimi zvezdicami. To je ta organ že storil in smo o tem olajšavah pisali že v prejšnji številki Savinjskih novic.

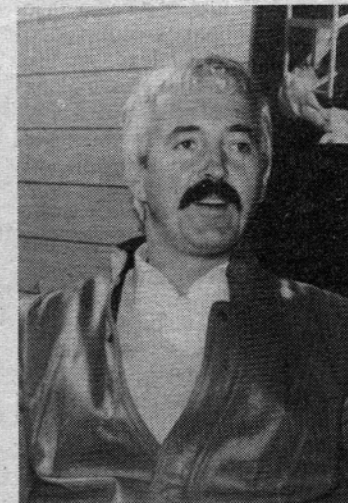
Prav tako je potrebno vse gostinske lokale, ki so ocenjeni s štirimi ali petimi zvezdicami, vključiti v propagandno gradivo, s katerim nastopamo na turističnih trgih.

Ker je bilo v letošnje ocenjevanje vključenih le dobra polovica gostinskih lokalov v naši občini, je potrebno to število do naslednjega leta povečati.

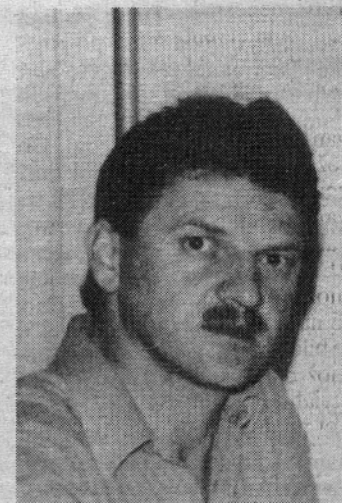
Prav tako pa bo komisija skupaj z obrtnim združenjem vsako leto preverjala upravičenost pridobljenih zvezdic v posameznih lokalih.

Posebno poglavje so naši bifeji, kjer kakovost ni nič boljša, prej obratno. Kar šest bifejev, ki so v družbeni lasti, se je uvrstilo v »posebno kategorijo« zaradi izredno nizke ravni ponudbe in urejenosti. Eden izmed vzrokov za tako stanje je po mnenju komisije tudi gostota gostinskih lokalov v naši občini, ki kar krepko prekoračuje republiško povprečje na število prebivalcev.

RAJKO PINTAR

KRISTIAN PLANOVŠEK

JOŽE POZNİČ

Nova vodilna delavca

V novo leto sta dve gornjegrajski delovni organizaciji zakoračili z novima vodilnima delavcema. Novi direktor Smreke je Kristian Planovšek, ki je bil do sedaj direktor Tozd Iverna v Gorenje Glin Nazarje. Do spremembe pa je prišlo tudi v GG Nazarje Tozd Gornji grad, kjer je postal direktor Jože Poznič, ki je bil do sedaj predsednik Komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja. Dosedanji direktor TOZD Gornji grad Milan Cajner pa je bil imenovan za glavnega direktorja Gozdnega gospodarstva Nazarje.

Kaj bo z Gradbenikom?

V ljubenskem Gradbeniku, ki je poslovna enota velenjskega Vegrada, v zadnjem času pripravljajo še eno reorganizacijo. Resnici na ljubo je treba povedati, da se je delavci prav nič ne veselijo, saj kot sami pravijo, so iz vseh dosedanjih reorganizacij prišli samo še bolj revni. Delavci so ob zadnjih dogajanjih sprejeli nekakšno protestno izjavo, v kateri trdijo, da je s to reorganizacijo ogrožen obstoj poslovne enote. Dvomijo tudi, da bi ostal sedež poslovne enote na Ljubnem. Popolnoma nelogično se jim zdi, da bi se ukinila žaga na Ljubnem, saj bi bilo neracionalno voziti les iz naše doline v Šoštanj in nazaj. Zato ne pristajajo na nobeno ukinitve žage in zmanjšanje zaposlenih

na sektorju ostrejša, temveč zahtevajo širjenje in dober strokovni program, ki jim bo omogočil delo skozi vse leto.

Zapišimo še to, da se za ostrešni in žagarski del Gradbenika zanimajo nekatera dovolj dobro stoječa podjetja iz naše občine.

O razmerah na Gradbeniku so govorili tudi na Svetu KS Ljubno. Tudi tu so bili proti kakršnemukoli ukinjanju poslovne enote ali celo preselitvi žage v Šoštanj. Člani sveta so bili še posebej kritični do dejstva, da so neposredno prizadeti delavci v Gradbeniku zelo slabo informirani o razmerah in načrtih, ker se tako ustvarjajo čudovite možnosti za ribarjenje v kalnem.

RAJKO PINTAR

Čebelar od malih nog

Redki so ljudje, ki so svoje življenje tako pestro živeli, kot Janez Presečnik-Knebl iz Lenarta pri Gornjem gradu. Zakaj menim tako? Danes 81 let star nekdanji kmet, furman, žagar, glasbenik, kulturni delavec, je še vedno poln volje do razgovora in seveda do oskrbe svojih čebel. Ko prijazno pripoveduje in sega v spominu tja v leta pred drugo vojno, postaja zanimiv, ne le zaradi vneme s katero mu teče beseda, ampak zaradi vsebine pogovora. Pa poslušajmo Knebla.

1939 je prevzel po očetu Janezu posestvo. Njegovo mladost je zapolnjevalo poleg dela na posestvu še marsikaj drugega. Pri gasilski godbi v Gornjem gradu je igral skupaj z bratom Martinom klarinet, ob tem pa mu spomin kratko uide na pokojnega brata, ki je v taborišču Mauthausen že leta 1942 podlegel trpljenju. Že njegov oče je bil dejaven v raznih

JANEZ PRESEČNIK — KNEBL

društvih in ustanovah širšega imena za kraj. To se je torej renasalo iz roda v rod pri Kneblu. Tudi danes mladi gospodar deluje v društvih in krajevnih skupnostih. No, pa prisluhnimo spet našemu sogovorniku. Do čebel je ob očetu že kot otrok imel poseben odnos, lahko bi rekli temu tudi ljubezen. Kasneje je svojo pozornost posvečal še konjem, saj je kot furman iskal dodaten zaslužek za kmetijo, kar je bilo v času pred drugo vojno povsod potrebno. Tu se rad spominja lepih, pa tudi težkih časov na cestah, v planinah in seveda na poljih, kjer je s konji opravljal najrazličnejša dela. Danes pravi, da počitka pravzaprav niso poznali. Če so od pomladi dalje obdelovali kmetijo, so pozimi vlačili les in ga splomladi pripravljali za splave. Vmes pa je vedno našel dovolj časa in volje za delo na odru takratnega prosvetnega dru-

štva in ne nazadnje v tamburaškem orkestru, kjer je igral prvi brač. Godbo je vodil Rakuš, ki je bil sodni uradnik v Gornjem gradu. Po drugi vojni pa sta bila kapelnika Franc Bezovšek-Kovač in kot zadnji Anton Zavolovšek. Godba je prenehala delovati okoli 1960, zakaj, ker pač ni bilo več zanimanja za sodelovanje.

Takoj po zadnji vojni je bilo treba spet čebelarstvo oživeti. Vojna je pač naredila svoje. Prvi tečaj je bil prav pri njem in od takrat si še naprej prizadeva ohraniti svoj velik čebeljak. To je pač v človeka vsajeno, meni Knebl. Ljubezen do narave, do živali je vsakega kmeta največje bogastvo. Živalim je treba dajati poleg potrebnih hranil tudi naklonjenost, to potem vračajo.

Nato steče razgovor še o furmanstvu. Knebl meni, da je ob branju zapisa o furmanih v naši dolini spet zaživel v njem živ spomin na čase njegove mladosti. Toliko resnice je v zapisanem, da bi priporočil, da prav vsakdo v dolini prebere Furmane ob Savinji in Dreti in tako spozna delo svojih prednikov, starejši pa bodo lahko obujali spomine...

Seveda je kar nujno vprašanje, kako je zmogel težko delo podnevi, zvečer pa vaje na odru, z godbo, tamburaškim zborom in še delo v upravnem odboru hranilnice... in odgovor »mladi smo bili in veselilo nas je druženje pa še veliko razvedrila smo v tem našli, saj takrat ni bilo radia, televizije... pa za svoj kraj smo radi kaj storili... in danes? Smilijo se mi mladi ljudje, ki marsikdaj posedajo po lokalih in se kvečjemu dolgočasijo, saj to ni tisto, kar človeka bogati!

Kmetijo so posodobili in na njej zastavili še delo s turisti. Sedaj je tega že 28 let, pa še kar vztrajajo. Prijaznost Knebllovih je jamstvo, da bo na kmetiji vedno dovolj tistih, ki si žele to spociti.

In seveda še tisto vprašanje na koncu... kaj si želite? In Knebl preprosto pove, da je vesel, ker njegovi nasledniki stopajo po poti prednikov, tudi v delu za kraj. Tako naj se volja do dela v društvih nadaljuje. Pa seveda rod naj na kmetiji vztraja, saj Knebllovina potrebuje tudi v naprej ljudi tega kova. Nekako v skrbi pa je Knebl izrazil bojazen, da postajamo ljudje drug do drugega vse bolj nerazumevajoči, to pa rodi obilo nepotrebnega zla. Časi so taki, da bi se morali kar najbolje razumeti in si medsebojno pomagati.

Ko sem odhajal z lepe domačije pri Gornjem gradu, sem v sebi čutil še večje spoštovanje do naših ljudi, ki so tudi znali bogato živeti v delu in trpljenju.

A. VIDEČNIK

Tudi »novo« dvorišče je vredno ogleda.

Obnovljena s skupnimi močmi

Popotnik, ki ga pot te dni v večernih urah zanese v Nazarje ali okolico, lahko občuduje zares lepo podobo osvetljenega samostana in cerkve, ki kraljujeta nad temno okolico. Akcijo osvetlitve so sklenili v prednovoletnih prazničnih dneh. Pobudo je dalo novoustanovljeno nazarsko turistično društvo, investitor je krajevna skupnost, dela pa je vodilo vodstvo cerkve in samostana, oziroma pater Boris Markež. Seveda velja ob tem omeniti zares veliko število prostovoljnih delovnih ur vseh, ki so pri tem sodelovali, z njimi pa so bistveno zmanjšali predračunsko vrednost, brez tega najbrž ne bi uspeli.

Seveda je to le nadaljevanje temeljite obnove obeh zgodovinskih in kulturnih spomenikov v zadnjih letih. Stara sta 327 let, ob tem pa sta bila leta 1944 ob miniranju delno porušena in močno poškodovana, saj je bil v samostanju sedež nemške policije. Že takrat so ju zasilno pokrili in zabili okna ter ju tako rešili propada. Po vojni se dolgo let ni nič zgodilo. Najprej je potem pater Konstantin Uranar odstranil ruševine, njegov naslednik Bogoljub Gselman pa je leta 1971 pričel zidati. Uspel je pozidati severovzhodni trakt, leta 1972 pa so se dela ustavila. Franciškani so namreč vsa sredstva, ki jih zbirajo za obnovo cerkve in samostanov, namenili obnovi samostana v Novi Gorici, ki je bil porušen ob potresu.

Nadaljeval je leta 1978 pater Primož Milavec, vendar so bila samo sredstva francižkanov veliko premalo, če ne bi priskočili na pomoč krajanje, verni in neverni. To posebej poudarja sedanj pater Boris Markež, ki je v Nazarje prišel leta 1980 in se lotil intenzivne obnove. Ob pomanjkanju sredstev se je obrnil na krajanje in nikjer ga niso odklonili, ne glede na prepričanje. Razlog zato vidi v nekaj dejstvih. Prvo je, da je veliko število vernikov navezanih na ta bogoslužni prostor, starejši so v samostanu vse do druge vojne obiskovali osnovno šolo, pomembno dejstvo pa seveda je, da so vsi skupaj ponosni na to bogastvo kulturne dediščine, ki jo je treba ohraniti.

V zadnjih letih so torej veliko naredili in opravili večino obnovitvenih del v cerkvi in samostanu. Obnovili so strehi na zvonikih in na cerkvi,

prav tako orgle, novo in lepo je dvorišče in podobno. Seveda precej nalog še ostaja. To je obnova 193 stopnic, ki vodijo do cerkve in so iz leta 1747, tu je še restavracija kipov, slik in podobno, vse skupaj pa seveda terja tudi nenehno vzdrževanje, ki prav tako ni poceni.

Zgodovinski viri pričajo, da je na hribu nad Nazarjami še leta 1.600 rasel hrastov gozd, spodaj ob sotočju Drete in Savinje pa veliko vrbovja, zato je tudi grad dobil ime Vrbovec. Graščino s hribom nad njo je leta 1.615 kupil ljubljanski škof Tomaž Hren in deset let kasneje pozidal prvo loretško kapelo na slovenskih tleh. Leta 1632 je njegov naslednik izročil hrib s kapelico francižkanom, ki so iz hrvaško-bosanske province sem pribežali pred Turki. Ti so sezidali sedanjo cerkev in samostan, ki sta bila posvečena septembra 1661.

Orgle so iz leta 1763, v leto 1752 sega ustanovitev samostanske knjižnice, ki je bila med drugo vojno močno osiromašena, leta 1786 so francižkani ustanovili ljudsko šolo, ki je delovala vse do začetka druge vojne, samostan pa je bil znan po lastni hišni lekarni, za katero so francižkani sami izdelovali zdravila. Avgusta 1944 zaminiran in močno poškodovan.

Cerkev je renesančna, v oltarju pa je iz lesa izrezljan kip Loretške matere božje, ki so jih tamkajšnji ljudje dali ime »Nazarska kraljica« in po njej je tudi kraj dobil svoje ime. Kipi, slike in freske so podpisani z imeni Fantonija, Bradaske, Vurnika, Robbe, Berganta, Metzingerja in Potočnika.

Seveda so prepričani, da bodo s skupnimi močmi uspeli. Dokaz zato je dosedanje opravljeno delo, ki so ga opravili v tesnem sodelovanju s krajanje, krajevno skupnostjo, spomeniškim varstvom in drugimi. Oblike sodelovanja so različne in uspešne in tako naj bo tudi v prihodnje.

J. Plesnik

Mesec kulture 1989

Letos se bo že četrto leto v naši občini v mesecu februarju odvijala bogata kulturna dejavnost.

Na pripravljalnem sestanku v januarju smo zbrali iz vseh krajevnih kult. prosvetnih društev, glasbene šole in godbe aktivnosti za okrog 30 prireditev, ki se bodo izvršile od 3. februarja do 5. marca 1989. Kulturne prireditve se bodo odvijale v vseh krajevnih skupnostih naše doline.

Slovesna otvoritev s podelitvijo priznanj in plaket Kulturne skupnosti Mozirje in Zveze kulturnih organizacij Mozirje, prizadevnim kulturnim delavcem, bo letos potekala v prenovljenem kulturnem domu na Ljubnem 11. februarja. Na otvoritvi bo gostoval oktet LESNA iz Slovenj Gradca.

Kot novost smo letos vključili tudi dva novejša slovenska filma — HUDODELCI in ODPADNIK, ki bosta predvajana v MOZIRJU, na LJUBNEM in v GORNJEM GRADU. Po ogledu filma HUDODELCI 3. 2. v Mozirju bo potekal razgovor s člani združenja filmskih delavcev iz Ljubljane.

Kulturno društvo Nazarje bo pripravilo gledališko delo-komedijo »Človek na položaju«. Skupina bo z igrjo, poleg premiere doma 18. 2., gostovala v začetku marca še v Mozirju in v Lučah.

Kulturno društvo Nova Štifta bo z zabavno igrjo »GUGALNIK«, ki so jo igrali že v lanskem

letu, gostovala v Solčavi, v Lučah in v Bočni.

V Mozirju si bomo lahko ogledali razstavo domačega umetnika Gorana Horvata in prisostvovali na čitalniškem večeru.

Pevski zbori bodo poleg koncertov v svojih krajih pripravili še gostovanja drugod.

V Kulturnoprosvetnem društvu Solčava bodo izvedli že tradicionalni večer »VINARSKA 89«, v društvih Luče, Nova Štifta in Bočna pa pripravljajo pevski zbori skupno z drugimi sodelavci zabavne kulturne večere.

V zadnjih dneh februarja bo potekala mladinska kulturna akcija NASA BESEDA v Delayskem domu Nazarje. V prireditvi bodo vključena vsa mladinska kulturna gibanja, ki se odvijajo po šolah, v kulturnih društvih, delovnih organizacijah in KKZSM. Izbrani predstavniki nas bodo zastopali na medobčinskem srečanju.

Občinska godba na pihala bo imela svoj koncert v začetku marca na LJUBNEM

Glasbena šola pa se bo tudi letos predstavila na svojem koncertu v NAZARJAH.

Obisk prireditev v lanskem letu je bil zadovoljiv. Upamo, da bomo z obiski kulturnih prireditev tudi letos prizadevnim kulturnim delavcem izkazali, da cenimo njihov trud in bomo obenem tudi sebe duhovno obogatili.

ZKO Mozirje

V Mozirju je uveden ulični sistem

V naselju Mozirje je že dalj časa navzoč problem označevanja hiš s hišnimi številkami. To je posledica nenačrtnega podeljevanja hišnih števk v preteklosti, ko so se le te podeljevale po vrsti novim hišam ne glede na to, kje hiša stoji. To je povzročilo precej problemov in zmede pri iskanju določenega naslova.

Po večletni razpravi v Krajevni skupnosti je bil izoblikovan predlog poimenovanja ulic v Mozirju. S tem se je predlagala uvedba uličnega sistema tudi za dele naselij Brezje, Ljubija in Loke. Deli teh naselij so bili z odlokom Skupščine občine Mozirje priključeni k naselju Mozirje. V tako razširjenem naselju pa se je uvedel ulični sistem. Oba odloka sta bila objavljena v Uradnem listu SRS šte. 33/88.

Lastniki oz. upravljalci hiš bodo prejeli sklep o preštevilčbi

hiš, hišne tablice pa bodo po prejemu vabila lahko dvignili na Geodetski upravi, ki od marca lani posluje v stavbi Komunale Mozirje. Sklep o preštevilčbi je dokument, s katerim se uredi sprememba naslova v dokumentih. Zaradi obsežnega dela pri spremembah naslovov si lahko posamezniki uredijo spremembe v osebnih dokumentih postopoma oziroma ob poteku njihove veljavnosti. Začetek in konec ulice bo označen z ulično tablo z nazivom ulice.

Kot vsaka sprememba, bo tudi uvedba uličnega sistema v začetku prinesla določene probleme. S tem so se srečevali v vseh večjih naseljih, kjer je bil uveden ulični sistem šele pred kratkim.

Geodetska uprava občin Velenje in Mozirje, enota Mozirje

Rejniki so jim nadomestili starše

Naše socialne delavke so v lneh pred novim letom povabile vse rejnice in rejnike iz naše občine. Tako so bili prvič skupaj zbrani skoraj vsi, ki so bili pripravljeni pod svojo streho vzeti otroke, ki iz različnih vzrokov niso našli toplega doma pri svojih starših ali pa so ostali brez njih. Vabilu socialnih delavk so se rejnice odzvale v velikem številu in prav nič niso skrivale, da so počaščene, ker se jih je nekdo spomnil. Za njihovo nesebično delo se jim je zahvalil tudi predstavnik socialistične zveze.

Danes ni prav veliko ljudi, ki bi si bili pripravljani na svoja rame naložiti tako težko breme. V veliki večini so rejnice in rejniki ljudje, ki so že spravili lastne otroke do kruha. Na žalost pa jih marsikdaj ljudje in okolica obravnavajo približno takole — kako ste neumni, da se ukvarjate z vzgojo drugih otrok, kaj ni bilo dovolj, da ste vzgojili lastne otroke. Rejnice in rejniki pa se-

veda zelo dobro vedo, da otrok ne morejo postaviti na cesto in jim poskušajo nadomestiti dom ter jim dati vsaj nekaj topline. In za tak odnos so jim otroci hvaležni. Seveda je na začetku skoraj zmeraj hudo, vendar pa otroci kaj kmalu ugotovijo, da jim je pri rejnikih mnogo bolje kot pa pri starših, kjer vlada alkohol in so tepežke na dnevnem redu. Tako se stvari in odnosi sčasoma utečejo.

Rejniki in rejnice seveda dobijo od socialnega skrbstva sredstva za preživljanje otrok. Zaradi varčevanja na vseh koncih pa so rejinke nizke. Toda to jih ne odvrača od njihovega poslanstva. Povedali so celo, da bi imeli na svojih domovih otroke tudi v primeru, če ne bi dobili nikakršnega denarnega nadomestila.

Zato morajo marsikaj in za marsikatero stvar primakniti še svoj denar. Rejniki v naši občini so stari od 8 do 16 let. Otroci pri

tej starosti pa rabijo že tudi kakšen svoj dinar.

Ko rejenci dopolnijo 18 let starosti, se navadno poslovijo od rejnikov in gredo svojo pot v življenje. Toda stike z rejniki ohranjajo. Jih obiskujejo in jim s tem izkazujejo hvaležnost, ker so jim omogočili lepšo mladost, kot pa bi jo preživeli v neurejenih razmerah pri pravih starših.

Rejnicam in rejnikom je drobna pozornost socialnih delavk veliko pomenila. Pa še spoznali so se med seboj in si izmenjali izkušnje. Te pa so v rejništvu še kako potrebne in dobrodošle. Večina rejnic in rejnikov iz naše občine jih ima že veliko, saj ima večina že deset in večletni rejniški staž.

RAJKO PINTAR

Rejnice so bile noveletnega srečanja zelo vesele.

Prijetno in neprijetno

V predprazničnih dneh je človek vedno nekoliko bolj čustven, dovteten za lepo. In kako ne? Prav naše Ljubno je dobilo povsem novo, moderno, toplo in prijetnejšo podobo. Kraj je bil lepo okrašen, in osvetlitev vseh treh cerkva daje kraju poseben čar, tako za oko, kot za srce.

Pri mostu čez Savinjo so nas te dni pozdravile pisane lučke in nam sporočale lepe želje. A kaj, ko jih je bilo vsak dan manj, na koncu jih je manjkalo že dvain-

vajset. Ne gre za stroške, gre za nas, za naš neprimeren odnos do »skupnega«. Vse poskuša človek razumeti, če ve da gre za otroško razposajenost, nagajivost, nezavednost. Če pa ve, da gre za negativno sproščanje energije mladostnikov, za nespoštovanje dela in truda drugih ljudi, za pomanjkanje srčne kulture, potem se pa vprašaj, kako si le mladina zamišlja prehod v demokratično družbo?

ANKA RAKUN

Inštruiram angleščino in nemščino.

Telefon 831-715

Z novoletnega koncerta Delavske godbe na pihala.

Vrniti izgubljeni sloves!

V želji, da bi naš kraj postopoma pridobil izgubljeni sloves pomembnega slovenskega turističnega kraja, smo predstavniki TD Ljubno v prednovoletnih dneh obiskali štirinajst tistih družin, ki imajo ali prenočitvene kapacitete ali pa ponudbo hrane oz. oboje. Naš cilj je bil ugotoviti vzrok padanja nočitev oz. zakaj letoviščarjev v naš kraj ni. Iz anket so razvidni trije glavni vzroki:

— prenočitvene kapacitete ne ustrezajo današnjim standardom (skupaj 102 postelji, od tega nobena s tušem, nikjer nimajo sob z lastnimi sanitariji — so le skupne kopalnice)

— premajhna ponudba kvalitetne hrane (kuhajo od 13. gost. objektov v kraju le v 4.)

— kadrovske težave (v štirih primerih se ne ukvarjajo več s turizmom, ker so prestari) mlada generacija pa ni ekonomsko motivirana, saj je sezona prekratka, medtem ko službe le nudijo pravo social-

no varnost

— kot nekoliko manj bistvene, a ne nepomembne, pa so naslednje pomanjkljivosti: v našem kraju je premalo športnih objektov, premalo košaric za smeti, prelabo organizirano informiranje o cenah, takšah in davkih, veljavnih za posamezno sezono, turistične provizije posrednikov so prevelike, od nočitev občina ne bi smela pobirati davkov.

O ukrepih za postopno odpravljanje navedenih razlogov upadanja nočitev, pa kdaj drugič. Nekatere, to je tiste, ki so odvisne od aktivnosti turističnega duštva, bomo odpravili že v letošnjem letu.

Razveseljuje in ohrabljuje pa dejstvo, da naši ljudje vidijo bodočnost in razvoj kraja v turizmu in da so po izjavah sodeč pripravljeno od ugodnih kreditnih pogojev urediti nastanitvene zmogljivosti po modernih standardih.

ANKA RAKUN

Božo pa ve — kaj je sreča

V poplavi najrazličnejših nagradnih iger in loterij, v zagrozenem lovu na srečo torej, je malo izbrancev boginje sreče. Mednje vsekakor sodi Božo Selišnik iz Podolševe nad Solčavo. Kar na kratko. Dolga in strma pot iz doline do doma tik ob državni meji z Avstrijo pač terja primerno terensko vozilo. Božo je imel NIVO, potem pa kupil še romunski ARO.

Dveh ni potreboval, zato je staro NIVO prodal na zagrebškem sejmu, ob tej priliki pa kupil srečke loterije zadarskega košarskega kluba.

Prejšnjo sredo mu je zaprlo sapo, ko je pogledal izsid zrebanja. V roki je držal srečko, ki mu je prinesla nič več in nič manj kot RENAULT 21. Terensko vozilo to sicer ni, vendar...

PRODAJALNA Andrej Rosc

Luče 10

Obveščam cenjene kupce, da je odprta prodajalna z živili in predmeti za splošno uporabo v Lučah pri pekarni. Prodajalna je odprta vsak dan od 7.—12. ure in od 14.—19. ure, ob sobotah od 7.—15. ure in v nedeljo od 9.—11. ure.

Se priporočamo!

»Naslednje leto pa rally«

Mimo je tudi osma sezona osamljenega jezdeca avto-moto športa iz naše občine Marjana Livka iz Nazarij.

Ta skromni športnik že nekaj let sodi v sam vrh slovenskega in jugoslovanskega kartinga. Zadnja sezona je bila po uspehih res malo manj uspešna, saj je vozil le na treh dirkah, zato pa se toliko rajši spominja predlanske sezone, ko je bil drugi v skupni uvrstitvi za državno prvenstvo.

Letošnja sezona je bila po uspehih v prejšnjih letih resnično bolj skromna, toda zato obstajajo razlogi.

»Lani se nisem mogel dovolj posvečati dirkalnemu športu, ker je bilo potrebno urediti nekatere pomembnejše stvari pri hiši, pa tudi finančnih sredstev nisem imel dovolj«, pravi Marjan Livk, ki zelo veliko časa posveti svojim go-cartom.

»Ker v naši občini ni primerne kluba, vozim za AMD Slavko Šlander iz Celja. Za letošnjo sezono mi obljublja večjo pomoč, zato upam, da se bo to poznalo tako na rezultatih,« ocenjuje svoje možnosti na dirkaških stazah v prihodnje. »Sicer pa je moja velika želja, da bi se preizkusil v rallyju. Seveda pa ta zvrst avto-moto športa zahteva veliko večja finančna sredstva, po drugi strani pa je lažje dobiti sponzorje, ker je pač rally mnogo bolj odmeven šport kot pa karting.«

Vse zvrsti avto-moto športa so drage in tako je tudi s kartingom. En avtomobilček stane okoli 6000 mark, zelo veliko pa stane tudi priprava go-carta za dirko, tu so stroški za gume, pripravo motorja, stroški

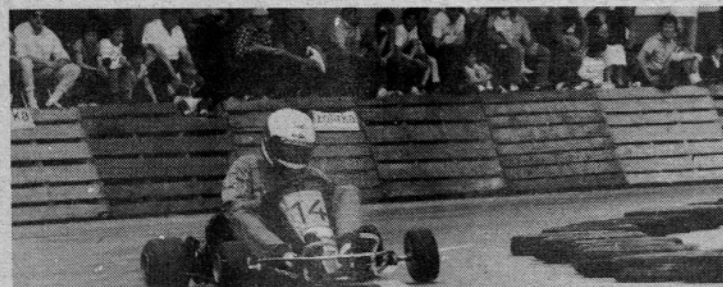
za trening... Marjan Livk ima trenutno dva go-carta in štiri motorje. To zadostuje za tekmovalno v republiškem in državnem merilu, ni pa zadosti za udeležbo na mednarodnih dirkah. Zanimivo je, da en motor zdrži le eno dirko, potem pa ga je potrebno spet prirediti za naslednjo dirko.

»S tem je dosti dela. Meni motorje pripravlja Niko Matjaž iz Bleda, ki je velik strokovnjak za tovrstna opravila. Ker je doma iz Nove Štife, še toliko raje prisloži na pomoč rojaku iz Zadrečke doline.«

Marjan Livk tekmuje v internacionalnem razredu do 100 ccm. Čeprav so na pogled go-carti kakor nekakšna igračka, pa dosežejo spoštljive hitrosti.

»Na ravni delih drvimo s hitrostjo do 145 km/h. To pa je že kar precej, še posebej, če pomislim, da nisi z nobene strani zavarovan. Nesreče so dokaj pogoste, velikokrat tudi zaradi tega, ker prireditelji dirk ne naredijo zadosti za varnost dirkačev. Tudi steze so zastarele in ne dohajajo razvoja avto-moto športa. Organizatorji pač ne najdejo sredstev za obnovo dirkališč,« je kritičen Marjan Livk, ki je imel v svoji osemletni dirkaški karieri na srečo le eno samo nesrečo. Pred dvema leti se je v Portorožu zapletel v trčenje, pri katerem je dobil hude opekline po roki in seveda odrgnine. Lahko pa bi jo odnesel tudi slabše. Zatorej naj Marjana Livka na dirkaških stazah spremlja sreča tudi v bodoče!

RAJKO PINTAR

Kljub temu da je go-cart na pogled majhen avtomobilček, pa doseže velike hitrosti.

Godbeniki kot filharmoniki

Novoletni koncert Delavske godbe na pihala v Nazarijah je tradicionalni kulturni dogodek v naši občini, ki pa prejšnja leta ni privabil zelo veliko poslušalcev. Letos pa je bilo popolnoma drugače, saj je bila dvorana Delavskega doma popolnoma zasedena. Tudi v tem se kaže zelo resno in prizadevno delo vodstva godbe v zadnjih petih letih. Godba se je poslušalcem predstavila v bistveno pomlajenem sestavu. V orkester se je ob izkušene starejše člane vključilo večje število mladih članov. To je rezultat uspešne glasbene vzgoje na naši nižji glasbeni šoli.

Sicer bogata tradicija godbenega igranja v naši dolini je bila v šestdesetih in sedemdesetih letih skoraj prekinjena. Pred dobrimi desetimi leti je občinska kulturna skupnost godbo ponovno organizirala. Sledilo je vrsto let naporenega dela, pri čemer je bila neprecenljiva pomoč članov rudarske godbe iz Velenja. Ob napornem delu orkestra in zlasti njegovega dirigenta Franca Goljufa je dozorelo spoznanje, da ni več poti naprej brez pridobitve večjega števila mladih članov. Zato so v okviru glasbene šole ustanovili oddelke pihal in trobil, v zadnjem času pa tudi tolkal. Sedaj se v glasbeni šoli usposablja 35 učencev v petih razredih nižje stopnje. Pet let intenzivnega dela je orkester pomladilo za deset novih članov.

Trenutno orkester šteje 27 čla-

nov, v prihodnjem letu pa bodo iz glasbene šole vključili še štiri nove člane.

Sredstva za izvajanje rednega programa godbe zagotavlja občinska kulturna skupnost, seveda pa so zaradi kadrovskega razvoja godbe potrebna še dodatna sredstva. Ta sredstva z velikim razumevanjem zagotavljajo naše delovne organizacije z neposredno menjavo dela.

Na novoletnem koncertu so se godbeniki predstavili z zelo pestrim programom, ki je vseboval dela Roberta Almenda, Teda Hugensa, Harolda Waitersa, Slavka Avsenika, Štrucla, Ernesta Vebela in Johana Strausa. Godbeniki so dodobra ogreli dlani poslušalcev, ki so se jim s toplim sprejemom oddolžili za lep kulturni dogodek. Posebej razveseljivo je, da je bilo med poslušalci novoletnega koncerta moč opaziti veliko število mladih obrazov, ki se šele spoznavajo z glasbeno kulturo. Takšne kvalitetne prireditve, kot je bil novoletni koncert godbe na pihala, prav gotovo bistveno vplivajo na oblikovanje glasbene orientiranosti mladih ljudi in zato morajo imeti pomembno mesto v koledarju kulturnih prireditev v naši občini.

Zapišimo še to, da so med točkami programa orkestra nasopili tudi učenci glasbene šole in sicer komorna skupina harmonikarjev.

R. P.

Program aktivnosti med zimskimi počitnicami

SMUČARSKI ZAČETNI IN NADALJEVALNI TEČAJ bo v času od 16. 1. do 27. 1. 1989 od 9.00 do 12.00 ure. Organizator je Smučarski klub Mozirje.

Prispevek na udeležence je 40.000.— din, ob vpisu vplača 20.000.— din, po končanem tečaju pa še 20.000.— din. Prijave zbira tov. JANŽOVNIK Mira v Osnovni šoli Mozirje do 12. 1. 1989.

DRSANJE za začetnike bo v času od 16. 1. do 27. 1. 1989 od 13.00 do 15.00 ure. Prispevek udeležence je 5.000.— din. Prijave zbira tov. JANŽOVNIK Mira in RAKUN Ivica v Osnovni šoli Mozirje do 12. 1. 1989. Organizator je DPM Mozirje.

NAMIZNI TENIS — TVD Partizan bo imel odprto dvorano za namizni tenis od 9.30 do 17.00 ure vsak dan od 16. 1. do 27. 1. 1989 razen sobote in nedelje. Vstopnine ni.

KOPANJE — DPM bo organiziralo kopanje v bazenu. Prispevek udeležence je 10.000.— din. Prijave zbira tov. JANŽOV-

NIK Mira in RAKUN Ivica v Osnovni šoli Mozirje do 12. 1. 1989.

URE PRAVLJIC bo organizirala Matična knjižnica v Mozirju vsak dan razen sobote in nedelje od 16. 1. do 27. 1. 1989 od 13.00 do 14.00 ure. Vstopnine ni.

FILMSKE PREDSTAVE organizira Prosvetno društvo Mozirje:

— torek, 17. 1. 1989 ob 13.00 uri — »SUPERMAN«

— četrtek, 19. 1. 1989 ob 13.00 uri — »ŽIVALSKI VRT PONOCI«

— sredo, 25. 1. 1989 ob 13.00 uri — »E. T. VESOLJČEK«

— četrtek, 26. 1. 1989 ob 13.00 uri — »TOP GUN«

Vstopnina za posamezni film je 2.000.— din.

V primeru, da bi katera od plačanih dejavnosti odpadla, bomo denar vrnili, 30. 1. 1989 pri tov. Rakun Ivici.

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE MOZIRJE

DRUŠTVO UPOKOJENCEV LJUBNO

Društvo upokojencev LJUBNO obvešča članstvo, da se bo vršila letna konferenca dne 4. 2. 1989 v osnovni šoli LJUBNO s pričetkom ob 9. uri. Vabljeni v čim večjem številu. Pobirali bomo tudi članarino, ki znaša 2000 din, posmrtnina pa 6000 din. Za malo okrepčila bo preskrbljeno.

Pomembno priznanje Zavolovšku

O tem, da Alojz Zavolovšek, akademski slikar iz Mozirja, poleg bogatega ustvarjanja, prizadevno deluje še na polju prenašanja svoje strokovnosti na mlajše ali na ljubitelje, smo že pisali. Zveza kulturnih organizacij Slovenije mu je zaradi te prizadevnosti podelila Ažbetovo plaketo. Prejel jo je v prostorih Narodne galerije v Ljubljani. Ob tem je bilo poudarjeno, da Zavo-

lovšek že od 1975 dalje vodi razne likovne kolonije in deluje na izobraževanju likovnikov, ki so vključeni v razne likovne skupine po Sloveniji.

Veseli nas, da je prizadevanje našega slikarja našlo tako širok odmev in čestitamo Alojzu Zavolovšku za odličje z željo, da bi še naprej tako nesebično deloval pri širjenju likovne umetnosti.

A. VIDEČNIK

Stari mlin za posebne vrste moke

Mlini se vračajo

Sad vrle povojne politike je bilo med drugim tudi uspešno prizadevanje za ukinitvev in uničenje malih elektrarn in mlinov na naših rekah in potokih. Ker pravijo, da ni nikoli prepozno, smo male elektrarne že pričeli pospešeno postavljati nazaj, na vso srečo tudi mline. Enega pravzaprav in tudi to je dobro. Zaenkrat edini mlin v Zgornji Savinjski dolini in eden redkih daleč naokrog že dela in bo kaj kmalu še bolj, je v Spodnji Rečici. Stoji že stoletje in veliko več, je pa v povojnem času na žalost (pre-) dolgo »počival«.

Gre za znani Brinovčev mlin, za katerega papirji pričajo, da je do leta 1875 mlel na tri kamne in stope, v tistem letu pa so ga povečali za »štiri komolce in šest čevljev«. Ponovno so ga povečali in posodobili leta 1939, mlinarji pa so bili v njem do leta 1961. Pospešena usmeritev v živino-rejo je povzročila, da so kmetje sejali vse manj žita in mletje ni bilo več smotno in donosno.

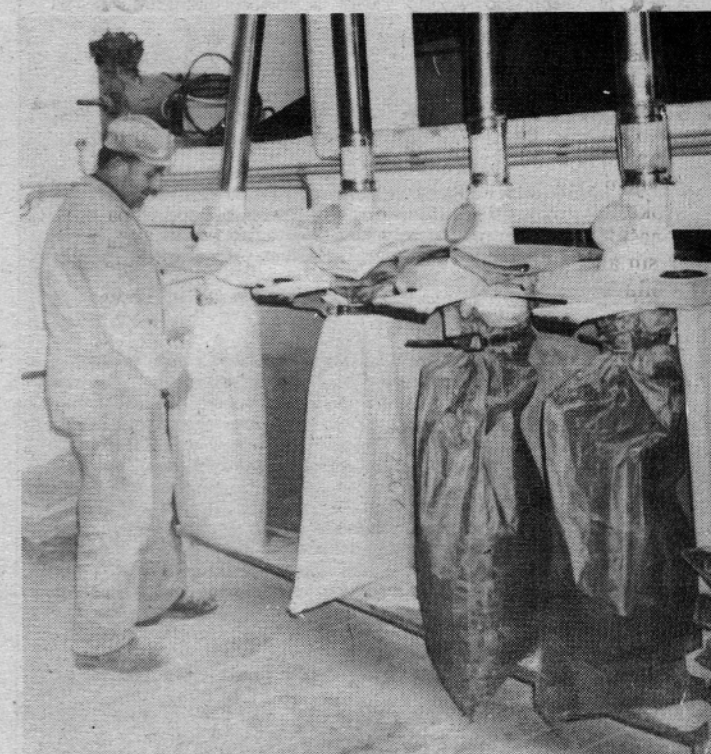
Časi se spreminjajo in ljudje z njimi, še bolj pa razmere v katerih živimo. Pšenice in ostalih žit je na poljih vse več in površine, posejane z njimi, se bodo še povečale. To priča dejstvo, da k Francu Kolencu, Brinovčevemu seveda, že lep čas hodijo kmetje od blizu in daleč in ga sprašujejo, če se bodo kamni v Brinovčevem mlinu znova zavrteli. Prav to zanimanje je Brinovčeve spodbudilo, da so se odločili obnoviti mlin. Dalo jim je moč, da so se lotili zahtevnega dela, da so se »lepo« zadožili in uvozili drago in novo opremo iz Italije. Sprva so namreč nameravali le obnoviti stari mlin, vendar so spoznali, da se s tem računati ne bi izšli, za redno obrt še najmanj. Zato so nabavili novo opremo, stari mlin z dvema kamnoma pa obnavljajo in ga bodo uporabili za mletje ječmena, rži in ajde. Takoj, ko so kmetje zvedeli za name-ravno obnovo mlina, so na poljih posejali precej več pšenice in drugih žit. Jim pač ne bo treba več iskati mlinarjev po Gorenjskem in drugod, Brinovčevim pa s tem dajejo voljo in upanje v uspešno vrtenje kamnov v njihovem mlinu. Tudi možnost od-

plačevanja posojil za novo opremo, bojijo se le prehudih obremenitev, ki jih v obrti seveda ne manjka.

Če jih te ne bodo »povozile«, se za mlin ne bojijo. Prva spodbuda so želje in zanimanje kmetov, druga pa veselje, ki ga za takšno delo kažeta hčerka in sin, ki je sicer trenutno pri vojaki, bo pa zagotovo mlinar. Tako kot oče Franc, ki je čisto pravi mlinar. Leto dni se je učil v domačem mlinu in kasneje v Šempetru, doma mlel v letih od 1958 do 1961, nato pa iz že navedenih razlogov ustavil mlinске kamne in stope.

Sami v teh časih obnove in posodobitve mlina seveda ne bi zmogli, zmogli pa so s skupnimi močmi, s pomočjo sosedov, z razumevanjem upravnih organov pri pridobivanju potrebnih papirjev, po svojih močeh je dela podprl občinski oddelek za ljudsko obrambo, vse skupaj pa so opravili v pičlih sedmih mesecih. Pravzaprav še niso, kajti obnova starega mlina, ki bo služil mletju koruze, rži, ječmena in ajde, bo sklenjena do bre tri mesece, konec aprila torej. Obnavljajo ga zato, ker za takšno mletje nima smisla tritati ves dan časa in dela za menjavo naprav na riovih strojih. Trenutno meljejo pšenico, torej mehko in ostro belo moko, krušno moko in moko za diabetike, z obnovo starega mlina pa bo ponudba veliko širša, tudi ljubitelji polente bodo prišli na svoj račun. Pa vsi tisti, ki nimajo polj in ne sejejo, pa nekaj dneh bo namreč v Brinovčevemu mlinu možno kupiti najrazličnejše vrste sveže in doma zmlete moke. Sicer je Franc v mlinu vsak ponedeljek in četrtek ves dan, v nujnih primerih pa ga lahko najdete doma, le streljaj od mlina. Če ne veste, kje je to, le kratek napotek — dom je zadnja hiša na levi strani v Spodnji Rečici, v smeri proti Logarski dolini seveda, mlin pa malo stran v gmajni, takoj za centralnim skladiščem in mehaničnimi delavnicami Zgornjesavinjske kmetijske zadrage. Sicer pa za Brinovčev mlin vedo skoraj vsi, pa zato vprašanje o njegovi legi ne bo naletelo na nevedna ušesa.

J. PLESNIK

Novi stroji so dragi, pa meljejo zato toliko bolje.

OBČINSKI ODBOR ZZB NOV MOZIRJE

OBVESTILO

Obveščamo vse borce NOV, da ima naš občinski odbor na razpolago 5 regresiranih mest v Zdraviliščih Strunjan, Šmarješke in Dolenjske Toplice.

Cene, ki veljajo do 28. 2. 1989 so naslednje:

STRUNJAN **44.000 din**
ŠMARJEŠKE TOPLICE **42.000 din in 37.500 din**
DOLENJSKE TOPLICE **50.000 din in 45.000 din**

Cene v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah so za udeležence NOV 20% nižje od zgoraj navedenih.

Podrobnejše informacije dobite na Občinskem odboru ZZB NOV vsak dan od 8. do 12. ure.
 Pred odhodom v zdravilišče se zglasite pri nas, da dobite napotnico.

SLOVENIJALES

Montažna gradnja »SMREKA«, p.o. Gornji grad

Komisija za delovna razmerja na podlagi 8. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

VAROVANJE DELOVNE ORGANIZACIJE

(občasno opravljanje drugih ustreznih del in nalog v proizvodnji)

Pogoji:

- zahteva se II. stopnja znanj
- delovne izkušnje 2 meseca
- uspešno opravljena poskusna doba, ki traja 30 dni

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov Slovenijales MONTAŽNA GRADNJA »SMREKA« Gornji grad.

OTROŠKI DODATEK V LETU 1989

ali družbena pomoč otrokom

Obveščamo vse občane, ki prejemajo družbeno pomoč otrokom, da morajo kot vsako leto, tudi letos, predložiti predpisan obrazec SPN-2 za nadaljevanje upravičenosti do otroškega dodatka.

ROK ZA ODDAJO OBRAZCA v krajevni skupnosti ali organizaciji združenega dela je 15. FEBRUAR 1989, sicer preneha pravica do družbene pomoči s 1. majem 1989.

DELAVCI vlagajo obrazce v organizaciji združenega dela, kjer so zaposleni. UPOKOJENCI podpisane obrazce, ki so jih prejeli po pošti, oddajo v svoji krajevni skupnosti, kjer jih bo obravnavala komisija za socialnovarstvena vprašanja.

Isto velja za vse KMEČKE upravičence in druge občane. Le-ti dobijo obrazce SPN-2 v pisarni krajevnne skupnosti.

Pri tem vas želimo opozoriti, da vam predpisanega obrazca ni treba potrjevati na občinski upravi, ker naša služba razpolaga s podatki o katastrskem dohodku!

V OBRAZCU OBVEZNO NAVEDITE VSE SPREMEMBE, KI VPLIVAJO NA IZPLACILO POMOCI (nov družinski član, smrt v družini, varstvo v Vzgojno varstveni organizaciji, vpis v osnovno ali srednjo šolo, upokojitve, nov dohodek, izguba dohodka, nova zaposlitev kakega družinskega člana).

Ce menite, da je vaša družina SOCIALNO OGROŽENA, ali če s svojim delom, kljub izkazanemu dohodku, svoji družini ne morete zagotoviti socialne varnosti, imate pravico vložiti zahtevek za družbeno pomoč otrokom iz solidarno združenih sredstev pri Centru za socialno delo Mozirje, kot smo vam opisali zgoraj.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE MOZIRJE

Na podlagi 13. člena pravilnika o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanoarin imetnikom stanovanjske pravice na območju občine Mozirje, se razpisuje

NATEČAJ

o zbiranju vlog — zahtevkov za delno nadomeščanje stanoarin v letu 1989

Upravičenci do delne nadomestitve stanoarin so imetniki stanovanjske pravice na družbenih stanovanjih, ki izpolnjujejo pogoje Pravilnika o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanoarin imetnikom stanovanjske pravice na območju občine Mozirje ter pogoje Samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno varstvenih pravic.

Delna nadomestitev stanoarine temelji na socialnih razmerah družine in je odvisna:

- od števila družinskih članov;
- od stvarnega mesečnega dohodka na družinskega člana v minulem letu;
- od višine stanoarine, izražene v deležu od dohodka družine.

Delno nadomestitev stanoarine lahko upravičenec prejme le za standardno stanovanje, ki na število družinskih članov ne presega dogovorjenih normativov.

Znosna stanoarina izraža družbeno sprejemljivo obremenitev družine in se določi v odstotkih od stvarnega mesečnega dohodka na družinskega člana posameznega tipa družin, doseženega v minulem letu.

Skupen stvarni mesečni družinski dohodek upravičenca in njegove družine ne sme presegati dogovorjeno raven socialne varnosti, ki je izražena v odstotkih od povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka v SRS.

Upravičenci do delne nadomestitve stanoarine vložijo zahtevek za delno nadomestitev stanoarine do 28. 2. 1989 na Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Mozirje — Odboru za solidarnostne in upokojske zadeve in sicer:

- upravičenci, ki so v preteklem letu že prejeli delno nadomestitev stanoarine na obrazcu SPN-2 (Obr. 8,70);
- upravičenci, ki doslej še niso prejeli delne nadomestitve stanoarine na obrazcu SPN-1 (Obr. 8,40).

Navedeni obrazci se lahko dobijo v knjigarnah in v strokovni službi za SSS občine Mozirje, kjer lahko zainteresirani dobijo vsa podrobnejša navodila.

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO

razpisuje natečaj

za sprejem kandidatov za učence Splošnih srednjih vojaških šol, gojence srednjih vojaških šol rodov in služb in učence Šole za strokovne delavce v vojaško-tehničnih poklicih v letu 1989.

SPLOŠNE SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE:

- Letalska Splošna srednja vojaška šola »Maršal Tito« v Mostarju
- Splošna srednja vojaška šola »Bratstvo — enotnost« v Beogradu
- Splošna srednja vojaška šola »Ivo Lola Ribar« v Zagrebu
- Splošna srednja vojaška šola »Franc Rozman Stane« v Ljubljani (samo za kandidate iz območja SR Slovenije)

V našete šole je možen vpis v prvi, drugi in tretji letnik. Po končanem štiriletnem šolanju nadaljujejo gojenci šolanje na eni izmed vojaških akademij.

SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE:

- Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu
- Tehnična srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu
- Letalsko-tehnična srednja vojaška šola v Rajlovcu pri Sarajevu
- Mornariško-tehnična srednja vojaška šola v Splitu
- Intendantška srednja vojaška šola v Sarajevu
- Sanitetna srednja vojaška šola v Novem Sadu (medicinska smer)
- Vojška šola za strokovne delavce vojnega letalstva in protiletalske obrambe v Rajlovcu

V navedene šole je možen vpis v prvi in tretji razred. Po končanem štiriletnem šolanju gojenci takoj nastopijo službo v JLA.

KAKŠNI SO POGOJI ZA SPREJEM:

Na natečaj se lahko prijavijo fantje, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

- da obiskujejo osmi razred osnovne šole, katero bodo zaključili v letu 1989
- da so zdravi in sposobni, kar bo ugotovila vojaška zdravniška komisija
- da niso bili sodno kaznovani in, da proti njim ne teče kazenski postopek
- da imajo soglasje staršev ali skrbnikov
- da so rojeni leta 1973 ali kasneje.

KAKO SE PRIJAVITE:

Kandidati, ki se želijo priglasiti na ta razpis, naj se zglasijo pri Občinskem oddelku za ljudsko obrambo Mozirje.

NATEČAJ VELJA DO KONCA MARCA 1989.

ODDELEK ZA LJUDSKO OBRAMBO SO MOZIRJE

Gozdno Gospodarstvo

Nazarje

TOZD GOZDARSTVO LUČE

objavlja javno licitacijo

za prodajo osnovnih sredstev:

- Traktor IMT 535**
- Motorne žage Jonsereds**

Licitacija bo v ponedeljek, dne 30. 1. 1989 ob 8. uri pri TOZD Gozdarstvo Luče.

Prometni davek plača kupec.

Po nakupu blaga reklamacij ne upoštevamo.

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA, S.P.O.

SAVINJA

63330 Mozirje
 telefon 063/831 023, 831 081
 telex 33 846 SAVMOZ YU

Dobitniki nagrad

NAGRADNE IGRE TDO »SAVINJA« MOZIRJE IZŽREBANIH 30. 12. 1988

- nagrada — 6 ton lignita
Žiher Anka, Mozirje 27a
- nagrada — kasetofon
Remic Rezika, SP. Rečica 54
- nagrada — moška bunda
Brodnik Marjan, Mozirje 393

ostale nagrade so prejeli:

- Olga Grobelnik, Mozirje 189
- Rajko Pintar, Ljubno 187
- Maja Brodnik, Mozirje 393
- Zdravko Terbovšek, Ljubno 84
- Franc Rop, Varpolje 21, Rečica
- Rozka Ikevc, Nazarje 237
- Ivan Marolt, Mozirje 341
- Aleksandra Atelšek, Brezje 5a, Mozirje
- Danica Pečnik, Mozirje 295
- Marija Franko, Nazarje 93
- Emilija Meršnik, Mozirje 8
- Marija Krivec, Raduha 27, Luče
- Mija Martinčič, Mozirje 241
- Iva Jeraj, Nizka 22, Rečica
- Rajko Pintar, Ljubno 187
- Bernarda Dimec, Dol Suha 13, Rečica
- Ida Kumorei, Ter 37, Ljubno
- Štefka Tkler, Poljane 6, Rečica
- Roza Brglez, Radmirje 119
- Antonija Predovnik, Nazarje 4
- Valerija Mihelič, Loke n.h., Mozirje
- Antonija Božič, Bočna 177
- Milan Remic, Trnovec 6, Rečica
- Alojz Bider, Dol Suha 22, Rečica
- Minka Ajnik, Mozirje 169
- Mojca Žlebnik, Rovt 1, Smartno ob Dreti
- Iztok Pikel, V. Vlahoviča 38, Titovo Velenje
- Jožica Marovi, Ter 7b, Ljubno
- Aleksandra Remic, Nazarje 152
- Jože Korenjak, Poljane 29, Rečica

Moj oče teritorialec

Besedo teritorialna obramba danes zasledimo skoraj na vsakem koraku, toda kljub temu o njenem nastanku, razvoju in pomenu vemo veliko premalo. Zato bi bilo dobro, da bi si najprej na kratko ogledali njeno zgodovino. Teritorialna obramba bo letos praznovala svojo 20. obletnico, saj jo je leta 1968 s svojim aktom uzakonila slovenska skupščina. Teritorialna obramba skupaj z JLA sestavlja oborožene sile Jugoslavije in se v veliki meri zgleduje po partizanskih odredih. V svojih 20 letih obstoja je teritorialna obramba opravila pomembno razvojno pot in do danes dosegla zgornje meje številčnosti ter se osredotočila na kakovostni razvoj. Ni treba posebej poudariti, da je vse to lahko dosegla zato, ker naši teritorialci dobro poznajo svoj teritorij, se hitro zberejo v času mobilizacije, so zavedni, saj dobro vedo, da se zgodovina ponavlja, agresija pa lahko pride iz katere koli strani.

Tudi moj oče je teritorialec. Po činu je rezervni kapetan in v času mobilizacije opravlja naloge referenta za veterino. Ko prejme obvestilo o vajah, si obleče vojaško obleko ter odide na določeno zborna mesto. Tu izve od svojega predpostavljeneja, v kakšnem položaju se nahajajo in

kakšne so njegove naloge. Potem prične na terenu izpolnjevati svojo nalogo. V primeru, da so vključeni v vajo tudi konji, pregleda njihovo zdravstveno stanje in če so zdravi, v kakšne namene jih bodo uporabili. Poskrbi tudi za njihovo primerno namestitvev in kakovostno hrano. Pregleduje tudi živila, ki so namenjena ljudem teritorialcem, da so neoporečna in se pozanima, kdaj in kje so bila nabavljena. Vaje trajajo samo eno noč ali dan, včasih pa tudi več dni. Kadar je mrzlo ali deževno vreme, je njihovo delo še bolj težavno. Sreča je v tem, da moj oče dobro pozna ves teren in se tako hitro znajde v vsaki situaciji.

Po končani vaji napiše poročilo o svojem delu ter ga odda komandantu. Vem, da moj oče vestno opravi svojo nalogo in zato sem nanj kot na zavednega teritorialca ponosna. Prav na koncu naj izrazim samo še eno svojo misel. Misel, ki pa je tudi resničnost. Zavedajmo se, da je moč obrambe v ljudeh, ki tekoj tiste vezi, ki jugoslovansko skupnost krepijo in utrjujejo, ob enem pa utrjujejo tudi moč teritorialne obrambe

ŠPELA KRALJ
 OŠ Ljubno

Odšel je na vojaške vaje

Bilo je mrzlega jesenskega večera pred mnogo leti. Nebo je bilo jasno, na gosto posuto z zvezdami. Luna je svetila, da je bilo tako kot podnevi, le živo srebro v termometru je padalo vedno nižje. Vsi smo bili zbrani v topli sobi in prijetno klepetali. Čas je mineval z neverjetno hitrostjo in nobenemu se ni mudilo spat. Naenkrat pa... zvonec. Kot vedno stečem k vratom in odprem. Toda glej presečenje! Pred vrati ni bil moj prijatelj, temveč vojak, ki se mi je zdel nekam znan. V roki je držal listek in želel, da pokličem očeta. Poklical sem ga. Oče je prišel pred vrata in takoj vedel, da je pričetek vojaških vaj. Podpisal je poziv, kurir je odhitel naprej, oče pa se je pričetek hitro pripravljati za vajo. Oblekel je vojaško uniformo, ki jo ima vedno na istem mestu, obul škornje, si pripasal opasač in nazadnje si je na glavo poveznil še vojaško kapo. Vse je opravil zelo hitro, tako da sva s sestro le strmela in nisva mogla verjeti, da je to še najin očka. Pred odhodom sva se oba privila k njemu in mu zaželela, da se hitro vrne domov.

Odšel je v tiho in mrzlo noč. Doma je nastala tišina, nelagodno smo se posedali po stoli in razmišljali. O komu? Jaz o očetu. On je vendar pripadnik enot teritorialne obrambe v naši občini. O TO pa že veliko vem, saj sem o njej mnogo slišal v šoli in prebral. Vidim ga med pripadniki TO, ki so vsi enako obeleženi, vidim ga s pištolo za pasom, vidim ga, kako sprejema vojaško nalogo od nadrejenih oficirjev. Sprejeto nalogo mora rešiti sam ali v skupini. Vem, da bo nalogo rešil, saj se tudi za te dolžnosti ne prestopa izpopolnjuje. Bere Našo obrambo, hodi na predavanja, bere strokovne knjige. Naloga je teoretično rešena. Toda ali je odločitev pravilna? Treba jo je preveriti tudi na te-

renu. Vsa skupina odide v mrzlo noč. Nihče ne pomisli na mraz. Povzpnejo se na prvo vzpetino in preverijo, ali so pravilno razporedili del svojih enot, ki bodo branile to področje. Odločitev je bila pravilna. Nato glej čudo! Povsod so lepo sprejeti, čeprav v poznih urah. Zakaj pa tudi ne? To so vendar naši vojaki, ki bodo branili naše domače kraje, ljudi, naše tovarne, šole in druge ustanove. Oho, skupina gre naprej in preverjajo odločite. Tu in tam se med sabo posvetujejo in tudi popravijo svojo teoretično odločitev, če ni primerna za teren. Noč je za njimi, v zgodnjih dopoldanskih urah pridejo do strelišča. Ja, kaj bo pa tukaj? Še vaje v streljanju. Vsi morajo biti sposobni rokovati z vsemi vrstami oborožitve, s katerimi razoplaga TO. Na strelišču vlada neverjeten red. Logično, saj je pokanje z orožjem res nevarno. Odgovorni za streljanje ne poznajo pardona. Vse gre po predvidenem redu. Glej, glej, s čim bodo pa sedaj streljali? Čudna naprava. Bolj odprem oči in vidim ročni minomet. Pazi se, očka, to je nevarno orožje, saj uničuje tanke, bunkerje, zgradbe. Bum. Bum. Bum. Prebudim se. Razmišljam, ali sem bil zraven ali sanjam. Zunaj je že dan. Hitro vstanem in začudeno ugotovim, da je očka že doma. Ja kako, saj je tik pred tem imel še v roki ročni minometalec. O seveda, to so bile sanje, kot posledica očetovega pripovedovanja o vojaških enotah.

Mogoče se bodo sanje uresničile. Ponosno bom stal v vrstah TO, se redno izpopolnjeval v vojaški taktiki in oborožitvi. Toda ali bo orožje rešilo človeštvo in svet?!

Tonček Venek, 8.b
 OŠ II. grupe odredov Mozirje

Delovna organizacija SLOVENIJALES Montažna gradnja »SMREKA«, p.o. Gornji grad

VABI K SODELOVANJU

več delavcev s končano II., III. ali IV. stopnjo izobrazbe lesne smeri, zaradi povečanja proizvodnje montažnih hiš.

Kandidati se bodo lahko zaposlili v žagarski ali gradbeni proizvodnji. Vse zainteresirane kandidate vabimo, da se osebno zglasijo ali pošljejo pisмено prijavo na naslov: Slovenijales — MONTAŽNA GRADNJA »SMREKA« Gornji grad, 63342 GORNJI GRAD.

MERCATOR — ZKZ BLAGOVNICA LJUBNO OB SAVINJI

ORGANIZIRA AKCIJSKO PRODAJO V ČASU OD 10. 1. do 10. 2. 1989

Omogočeno je 6-mesečno brezobrestno odplačevanje za naslednje blago: pohištvo, bela tehnika, akustika, kolesa, mopedi, motorne žage, talne obloge, toplotne črpalke, tekstil.

Se priporočamo

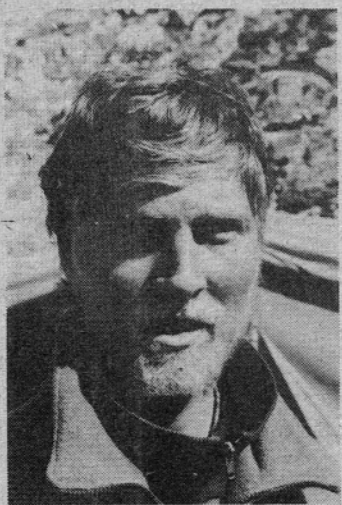
Šesti vrh sveta osvojen (1 del)

5. oktobra lani se je odpravila na pot v Himalajo sedemčlanska slovenska alpinistična odprava, v kateri je bil tudi Rado Nadvešnik iz Gornjega grada. Cilj ekspedicije je bil 8201 m visoki vrh CHO-OJU, ki je šesta najvišja gora na svetu. Rado Nadvešnik je tako za sedaj edini alpinist iz naše občine, ki se lahko pohvali z osvojenim osemstočakom. Člani odprave so se 8. decembra živi in zdravi vrnili domov, gornjegrajski alpinisti Rado Nadvešnik pa je za bralce Savinjskih novic zbral svoje vtise, ki jih bomo objavili v treh delih.

Pri vseh alpinističnih himalajskih odpravah so velike finančne težave, katere pogosto narekujejo število članov in opremljenost le teh. Naša odprava je bila prva Jugoslovanska, ki se je podala v Tibet. Tibet je avtonoma pokrajina LR Kitajske. Oblast v Tibetu je v rokah Kitajcev. Njihova turistična organizacija zahteva od vsake alpinistične odprave veliko vsoto denarja, za katero nudi: prevajalca, zveznega oficirja, hrano in spajanje v državnih hotelih, ter prevoz oseb in opreme od Nepalske meje do baze in nazaj. Nekaj dni pred našim odhodom so Kitajci povišali ceno iz 7000 US dolarjev in 14000 US dolarjev, kar je bila za nas nedosegljiva vsota. Odhod se je nekajkrat preložil zaradi nezbranega denarja. Mesec dni po prekoračitvi prvotnega načrta odidemo na pot. Ko je bila odprava že končana, izvemo, da so ob našem odhodu odpovedali glavni sponzorji. Mi smo se že bližali Kitajski meji, ko je načelniku KOTG Tonetu Škarji uspelo dobiti posojilo pri Ljubljanski banki. Tako je odšla na pot letos najuspešnejša odprava v Himalaji.

Petega oktobra se z Zagrebškega letališča odpeljemo v Amsterdam. Od tam pa z dolgoprogašim Boingom 747 preko Dubaja v Bangkok, od tam pa do končne postaje Kathmandu. Na letališču nas čaka Viki Grošelj in Sergej Prešeren, ki je po rodu Slovenec in živi že dlje časa v Nepal. Povesta, da je tu zelo stabilno vreme in da je večina odprav že končala svoje delo bolj ali manj uspešno in da smo mi čisto zadnja odprava to jesen. Na to se pošalim, mislim pa resno: »Najboljše stvari pridejo zadnje na vrsto.« Naslednje tri dni je pravi boj s časom. Vodja odprave Roman Robas ima veliko opravka v raznih agencijah in v kitajski ambasadi, kjer mora v kratkem času dobiti vize. Ostali člani se razdelimo na tri skupine: Izток Tomazin je zdravnik odprave in pakira medicino. Viki Grošelj, Jože Rozman in Blaž Jereb izbirajo in pakirajo tehnično opremo za v bazo in goro. Z Markom Prezljem pa hodiva od tržnice do tržnice in

na koncu še v sobodno samopostrežbo. Zadolžena sva za hrano in kuhinjsko opremo. Četrty dan najamemo mini avtobus in tovornjak. Ker imamo že vse pripravljeno, natovorimo tovornjak in se odpeljemo na severovzhod proti kitajski meji. S 1500 m se spustimo po strmim klancu in divjimi zavoji do 560 m. Cesta je še zelo razdejana od monsuna. Na dosti krajih jo popravljajo. Nekaj s stroji, veliko pa z bolj enostavnim orodjem, kot so kladivo, kramp in lopata. Mini avtobus nekajkrat zakopje na blatni cesti, bojimo se, da bi ostali kje na pol

RADO NADVEŠNIK

poti, še bolj pa, da bi šofer napačno ocenil cestišče in bi končali našo pot nekaj sto metrov nižje v reki Sun Kosi. Do noči se pripeljemo že skoraj do Kitajske meje v vas Tato pani, kar pomeni po naše topla voda. V tej vasi ostanemo še en dan, ker še nimamo Kitajskih viz. Druge jutro, ko že imamo vize, se zbere veliko nosačev. Čakamo, da si bodo otovorili tovore, pa si jih ne. Čez nekaj časa pride tovornjak in nanj naložijo vso opremo, nato se še sami spravijo nanj tako da je tovornjak kot poln grozd. Mi odidemo peš po prašni cesti. Kmalu nam ustavi nek drugi tovornjak in se še mi odpeljemo. Po dvajsetih minutah divje vožnje se pripeljamo v vas Kodari, kjer je cesta še vedno zasuta, tu pa je tudi nepalska meja. Od tu pa do Zhangmuja so nosači nosili tovore na hrbtih s trakom okoli glave. V Zhangmuju je kitajska meja. Na meji je veliko uradnikov, ki se jim nikamor ne mudi. Izpolniti moramo cel kup papirja, hkrati dobim občutek, da ne vedo dobro, ali gremo v Nepal ali Tibet. Zhangmu, mesto, ki od daleč izgleda prav privlačno in urejeno, je v resnici zanikrno, zasvinjano in zanemarjeno. V šestdeset metrov dolgem tronadstropnem hotelu so edini gosti cariniki. Turistov je tod zelo malo, pa še ti gredo raje v privatne sobe kot v državni hotel. Zvečer ko iščemo restavracijo, v kateri bi večerjali, se srečamo s prevajalcem, zveznim oficirjem in tremi šoferji. Po večerji je Roman odšel na posvet k prevajalcu in zvezniku. Ko pride v sobo, nam pripoveduje, da še ni videl, da bi se tako topli. Pred hotelom so se namreč topli uslužbenci hotela in pijani Tibetanci. S Tibetanci se sedaj dogaja nekaj podobnega kot po Kristofu Kolumbu z Indijanci. Zjutraj pridejo isti nosači kot včeraj. Tibetanci so tukaj preveč revni in kradejo, zato jim ne moremo zaupati naših tovorov. Ko so tovari na tovornjaku in nosači izplačani, se odpeljemo po slikoviti soteski proti tibetanski planoti. Ta dan se pripeljemo do vasi New Tingri. Prespimo v nekakšni kasarni. Namesto jedilnega pribora, kot smo ga mi navajeni, dobimo dve palčki ter hladno in neokusno hrano. Z džipom in tovornjakom se odpeljemo proti zadnji vasi pod našo goro, z drugim džipom pa odidejo iskat gonjače jakov. V zadnji pastirski naselbini Kyetrak 4660 m izpraznimo tovornjak in postavimo dva velika šotora. V enem je kuhinja, v drugem smo alpinisti.

Pred prihodom slovenske alpinistične odprave še nepreplezana 2000 m visoka severna stena CHO — UJU-ja. Na sliki je označena smer plezanja in višinski tabori T1-6200 m, T2-7200 m in T3-7550 m.

Mladinci, ki so napisali najboljše spise z obrambno tematiko, so za nagrado prejeli lepe knjige. Sprejel pa jih je tudi mozirski župan Anton Boršnak.

Propadajoče znamenje

V Mozirski okolici je nekaj zelo zanimivih in lepih znamenj. Med te sodijo nedvomno tudi kužna. Tistega ob glavni cesti v Ljubiji (Acmanov križ) smo uspeli popraviti po razdejanju, ki ga je povzročil voznik osebnega vozila, ko je zapeljal vanj in ga dobesedno uničil. Na pobudo Kulturne skupnosti in pristojnega upravnega organa na občini je bilo storjeno vse, da je znamenje spet zgodovinska priča hudih časov kužne nadloge.

Med zelo znane spada tudi Papežev križ (kužno znamenje) v Lokah. Tega je na pobudo nekdanjega predsednika turističnega društva Mozirje (Ivan Zupan) rešilo propada novo ostrešje, ki so ga naredili pred leti. Odbor za varstvo kulturne dediščine pri mozirski kulturni skupnosti pa je že takrat opozoril na hitro propadanje poslikave. Naj omenimo, da je na južni vdolbini naslikan sv. Anton, na severni sv. Jožef, na zahodni Marija Pomočnica in na vzhodni sv. Miklavž. Na slednjih dveh straneh so bili še pripisi in okraski z angelskimi glavami. Vse to je danes še komaj opazno. Nič čudnega, saj je nazadnje opravil neki šoštanjski slikar poslikavo leta 1911.

Če so nekoč za podobna znamenja skrbeli lastniki zemljišč, na katerih so ta stala, je danes to spričo velikih stroškov domala nemogoče. Treba pa je seveda nekaj storiti, da ohranimo zamcem to, kar so nam zapustili

predniki. Vse premalo se zavedamo, da nas obiskovalci ocenjujejo tudi po urejenosti podobnih znamenj, ne le po nudi hrani in drugih uslugah. Kar spomnimo se primera, ko je takrat porušeno znamenje v Ljubiji neki Kanađčan slikal in slike poslal predsedniku Odbora za varstvo kulturne dediščine v občini. Seveda je bilo takrat že vse nared za obnovo znamenja.

Vsa podobna znamenja, sem sodijo tudi kapelice, so naša skupna skrb. So narodno bogastvo in jih ne smemo nikoli prezreti, kaj šele zapustiti. So seveda odraz naše kulture!

V Lokah smo se že pogovarjali, da bi krajanji poskrbeli za obnovo Papeževega križa. Dosedaj ni bilo nič storjenega, da bi z besed prešli k dejanjem. Prepričan sem, da so ljudje v Lokah dovolj kulturno osveščeni in da ne bodo dovolili, da bi biser zgodovine na njihovih tleh propadel. Stvar Kulturne skupnosti pa je, da oskrbi ustreznega strokovnjaka, ki bo opravil dela na poslikavi. Tega namreč ni kos vsakdo, škoda bi ga bilo, če bi iz nekdanjega spomenika nastalo skrpucalo.

Odbor za varstvo kulturne dediščine naše občine bo predlagal s krajanji Lok razgovor, na katerem bi se dogovorili, kako pristopiti k prenovi že domala ogroženega spomenika, kužnega znamenja v Lokah.

A. Videčnik

Oddelek Ekonomsko-komercialne šole v Mozirju

V mesecu novembru preteklega leta je DU Mozirje odprla dislocirani oddelek Srednje šole Edvarda Kardelja Slovenj Gradec, ekonomska usmeritev, VIP ekonomsko-komercialni tehnik, ob delu.

V okviru navedenega vzgojnoizobraževalnega programa se je mogoče odločiti za smeri: ekonomski tehnik, komercialni tehnik, bančni tehnik, finančni tehnik, zavarovalni tehnik in skladiščni tehnik. Pouk se je začel s 1. letnikom in trenutno tečejo trije predmeti (matematika, slovenski jezik, umetnostna vzgoja). Predavanja so trikrat tedensko po 5 šol. ur v prostorih OS Mozirje.

Kljub temu je še možnost dodatnega vpisa, pogoj je zaključena osnovna šola ali SKR program usmerjenega izobraževanja oz. podobna poklicna šola. Po novem, za tiste, ki že imajo zaključen posamezni letnik srednje šole, direktni vpis v višji letnik ni več mogoč, vendar se lahko določeni predmeti iz predhodnega šolanja priznajo, kar ugodno vpliva na študijske pogoje.

Kdor je npr. končal 1. letnik štiri-letnega srednjega programa, bo v 1. letniku ob delu opravljal samo pose-

ben strokovni predmet, ki je za usmeritev specifičen, sicer pa ima ta letnik zaključen.

Pri odločanju o nadaljnjem izobraževanju na žalost velikokrat človek ostane sam, le redko ga vzpodbuja ali usmerja takojimenovana »širša družbena skupnost«. Ob vključitvi v izobraževanje pa se kmalu oblikuje skupnost tovarišev in prijateljev, v kateri marsikateri problem postane manjši ali pa sploh izgine.

Kogar zanima nadaljnje izobraževanje v navedeni ali katerikoli drugi usmeritvi, lahko dobi informacije ali nasvete na DU Mozirje v Nazarjah vsak delovni dan od 8. do 15. ure ter ob sredah do 17. ure.

Izobraževanje ob delu je ugodno predvsem za tiste z nižjo strokovno izobrazbo in tudi tiste, ki bi radi razširili svoje znanje in sposobnost ter v preteklosti niso imeli možnosti rednega šolanja. Znanje in strokovnost pridobivata v svetu vse večji pomen, pa tudi v naši dolini nismo s strokovnimi kadri preveč bogati, zato je ustanavljanje novih oblik šolanja ob delu potrebno čimbolj vzpodbujati.

m. r.

PODBREŽNIK ZVONKA GORNJI GRAD 144

obvešča cenjene stranke, da s 1. 2. 1989 odpira v Gornjem gradu lokal FRIZERSTVO. Lokal bo odprt vsak dan od 7.—12. in 15.—17. ure v soboto od 7.—12. ure. Za obisk se priporoča.

Obisk dedka Mraza

K temu pisanju me je vzpodbudil obisk dedka Mraza v Delavskem domu Nazarje in spremljajoči program, katerega sva si s hčerko ogledali. Program in obdaritev je pripravila Zveza prijateljev mladine naše občine. Vsako leto doslej so šolska kulturna društva pripravljala kratke novoletne igrice za spremstvo dedka Mraza. Letos so imeli dolžnost to pripraviti na Osnovni šoli Ljubno, vendar zaradi bolezni režiserja tega niso mogli realizirati. Zato so se obrnili na Kino podjetje Celje in jih prosili za pomoč pri oblikovanju programa. In ravno tu se je zataknilo.

Oglašam se kot ogorčena mami in kot član Odbora za filmsko dejavnost, ki deluje pri Zvezi kulturnih organizacij občine Mozirje. Predšolski otroci so si ogledali tri risanke, od tega sta bili dve popolnoma neprimerni za njihovo sprejemanje. Obe risanki sta bili polni nasilja, poleg tega pa je bila ena sinhronizirana v srbohrvaškem jeziku. Veliko se zadnje čase govori in piše o rabi slovenskega jezika v javnosti, mi pa grešimo sami, že pri naših najmlajših.

Zanima me, kako si Kino podjetje Celje kaj takšnega lahko dovoljuje. Morda si mislijo (in tudi nekaj odgovornih ljudi iz naše do-

line), da so otroci na podeželju z vsem zadovoljni, vendar to nista tako. Tudi naši otroci so zelo kritični, poleg tega pa si mi in naša družba prizadevamo, da bi jih vzgojili v čimbolj celovito osebnost. Vendar nam to nikakor ne bo uspelo, če jih bomo vodili na ogled takšnih risank. Pohvalim lahko le tretjo risanko, ki je bila lepa, noveletna, moralna in primerna.

Kot sem omenila, pišem tudi v imenu Odbora za filmsko dejavnost. V odbor so povezane štiri kino sekcije naše doline. Naša naloga je med drugim tudi to, da skupno oblikujemo filmski program, ki je primeren za šole (pri tem upoštevamo tudi njihove želje) in za te filme sklepamo pogodbe z distributerji. Zdi se mi čudno, da se Osnovna šola Ljubno ni obrnila na naš odbor za pomoč pri oblikovanju noveletnega programa, če so se odločili za filmsko predstavo. Prepričana sem, da bi se vsi skupaj zelo potrudili, ter zaupano nalogo kvalitetneje in ceneje izpeljali.

Poleg tega pa mislim, da bi bilo lepo in prav, da bi denar, ki ga skupno zbiramo v ta namen ostal v dolini in pomagal društvom, v okviru katerih delujejo tudi kino sekcije.

Vladka Planovšek

Hvaležni za pozornost

V imenu nas vseh povabljenih upokojencev-starostnikov z Ljubnega na skupni pogostitvi dne 23. decembra čutimo iskreno dolžnost, čeprav malo pozno, da se vsem sodelujočim, tem potom pristrčno zahvalimo, za veliko pozornost in znaten trud, ki ste ga za nas žrtvovali.

Dobro pripravljen bogat program, nas je izredno obradoval, kakor tudi sama pogostitev, za

katero znamo ceniti, da je bilo potrebno dosti priprav in angažiranja pri zbiranju sredstev v vseslojni nenaklonjeni situaciji.

V zavesti, ker smo zamudili izraziti našo hvaležnost na samem zaključku, se oprostamo in poslužujemo teh vrstic, v imenu vseh pogoščenih s pristrnimi željami hvaležnosti.

ERMENC IVAN
BRUNET JOŽE

Strelesko tekmovanje

Občinska strelska zveza Mozirje je dne 18. 12. 1988 organizirala strelsko tekmovanje z MK puško v počastitev Dneva JLA. Tekmovanja se je udeležilo 9 tričlanskih ekip.

Zmagala je ekipa OSO Mozirje I. pred Sekcijo Bočna in ekipa OSO Mozirje II.

Posamezno je bil najboljši Zaleznik Zdravko iz Rečice/S., drugi Hajdinjak Tine in tretji Troger Tomaž, oba iz Mozirja.

Ne glede na hladno vreme bi bila lahko udeležba na tekmovanju veliko boljša.

B. K.

Katedrala v Gornjem gradu je prvovrstni kulturni spomenik. Z velikimi napori jo prenavljajo — pa seveda tudi z veliko uspeha.

Drobir iz šmihelske preteklosti

1582, ko je v mozirskem predelu razsajala kuga, je v družini Vrhovnik pobrala smrt vse člane družine, le dekla je ostala živa.

1740 je popolnoma pogorela domačija Vrbač.

1787 je razsajala griža, za posledicami te bolezni je umrlo 27 ljudi.

29. junija 1882 je ob mraku pričela padati toča v velikosti golobjih jajc, uničila je vse pridelke, večina sadnega drevja se je posušilo. Ta ujma je prizadejala tudi Bele vode.

1884 je več kot pol šolarjev

dobilo mums (otekle ušesne žleze).

Januarja 1885 je zapadel sneg preko metra in pol. Zameti so bili ponekod do štiri metre visoki. Ljudje niso mogli iz hiš niti k sosedu.

1889 je strela ubila enkrat 6, drugič pa 16 goved.

1890 je bilo v znamenju viharjev, ki je ruval drevesa in podiral kozolce. Tega leta so razsajale tudi ošpice, zato je bila šola kar osem tednov zaprta.

1892 je spet vihar naredil veliko škodo, tudi legar je kosil med ljudmi, umrlo jih je kar precej.

1895 je bilo spet bogato s snegom. Bajc je segal do krošenj visokih sadnih dreves, tako se je zajec lotil tudi drevja, starega nad 15 let. Aprila je bil potres, ki je povzročil veliko škodo, radegundsko cerkev pa popolnoma uničil.

1896 je strela ubila Hriberšku na planini 35 ovac.

1909 je obilno kosila škrlatinika. Pozimi so sneženi plazovi naredili veliko škodo na hlevih.

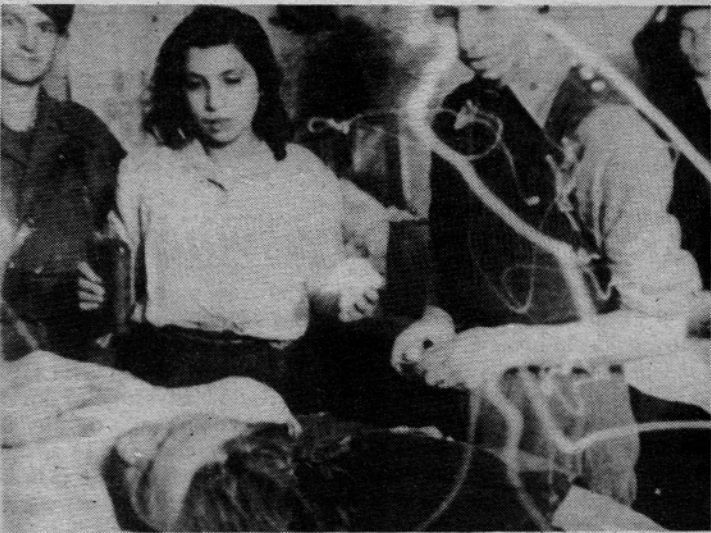
1911 je sprva obilno deževje preprečilo dela na poljih, nato pa je huda suša izsušila vodnjake tako, da so morali živino voditi

daleč do vode. Pridelki so bili zelo slabi.

1913 je spomladi pozeba uničila sadno drevje, poleti pa je divjala huda toča in nevihta.

1919 so se ljudje zelo bali vpada Nemcev, saj so se bili boji v bližini, šlo je za ohranitev severne meje. Tega leta so se zelo razširile garje, to je nadležna kožna bolezen.

To je le del zapisov iz nekdanje šolske kronike, ki danes žal ni več ohranjena. Fran Hribernik je uspel iz nje še zapisati dogodke do leta 1931. A. VIDEČNIK

V partizanski bolnišnici. Slika je posneta novembra 1944 v kirurški bolnici na Ljubnem. Delovala je v Kokošini hiši. V sredini je bolničarka Lilijana, sedaj dr. Lili Cerin. Ostali so neznani.

Šmihelske kmetije

Ob prihodu Slovencev v naše kraje je po trditvah domačih raziskovalcev, nastalo največje strnjeno ozemlje v okolici Rečice. To je tudi razumljivo, saj so naši predniki obdelovali zemljo, bili so kmetje in raje, kot da bi krčili gozdove, so iskali življenjski prostor v nižini oziroma ravnini. Zato je mogoče sklepati, da so nastale kmetije v sedanjem Šmihelu kasneje, ko je dolina že bila poseljena.

Zanesljivi viri potrjujejo, da so kmetije na območju sedanjega Šmihela sprva spadale pod oblast mozirskega graščaka in so prišle v roke žovneškega okoli 1480. Verjetno je takrat izumrla mozirska graščinska gosposka.

Ko so pripravljali gradnjo šmihelske cerkve, je bilo naselje pod Mozirsko planino že prava vas. Fran Hribernik piše, da so 1602 župljani prosili ljubljanskega škofa Tomaža Hrena, da bi prišel slovesno polagat temeljni kamen za šmihelsko cerkev. Tu pa je sedaj zanimiv dokaz za starost določenih kmetij v Šmihelu. Namreč, navedeno prošnjo so podpisali poleg takratnega mozirskega župnika še šmihelski kmetje: Zlebnik, Konečnik, Plešnik, Naraločnik, Hriberšek, Podstenšek, Goltnik, Verbuč, Napotnik, Grmadnik, Jesovnik in Zatrežnik. Dalje so bili med podpisniki lepenjivski kmetje Trenkl, Vauher in Vrhovnik, iz Radegunde pa: Medved in Povh. Kljub temu, da se tu Rženičnik ne omenja izrecno, pa je to ime najti že 1575. Domnevamo lahko, da se navedeni kmetje niso dobesedno podpisovali, saj vsi še niso bili pisмени, vendar jih ta lista omenja.

Ob odpravi podložništva 1848 so zanimive navedbe o lastnini

šmihelskih kmetij. Tako so bile žovneške: Zlebnik, Konečnik, Plešnik, Naraločnik, Potočnik, Hriberšek, Podstenšek, Jezerčnik, Podforštnik, Raztočnik, Spodnji Goltnik, Zgornji Goltnik, Verbuč, Grmadnik, Gačnik, Srabočnik, Segoničnik, Keber, Planišek, Gostečnik, Šumečnik, Medved, Mihevc, Trdogej, Počinek. Ljubljanskemu škofu je pripadla: kmetija Zatrežnik, seveda župnišča Radegunda, Šmihel in šmihelska mežnarija. Kmetiji Rebersak in Povh sta pripadali gornjegrajski gosposki, rudeneški graščak pa je imel kmetiji Reženičnik in Ophovnik. Vrbovska gosposka je imela v lasti kmetije: Jesovnik, Ramšak, Kotnik, Jug in Drofelnik. Šoštanjski graščak je bil lastnik kmetij: Lesjak, Napotnik, Trenkl, Mlačnik (koča), Gregorc in Bajdl. Paškemu graščaku

so pripadale kmetije Zgornji Vodovnik, Spodnji Vodovnik in Vavher. Novoceljski graščini je pripadala kmetija Vrhovnik. Ob tem je treba pojasniti še dejstvo, da sta gosposki Vrbovec in Rudenek spadali določena obdobja že pod Gornji grad.

V drugi polovici sedemnajstega stoletja so v stari Avstriji preurejali okrožja oziroma okraje. Tako sta občini Šmihel in Radegunda spadali pod žovenški okraj oziroma celjsko okrožje. Ko so 1850 ukinili okrajna glavarstva, sta katastralni občini Radegunda in Šmihel prišli pod okraj Gornji grad. Takšna razdelitev je bila le kratkotrajna, saj so spet ustanovili okrajna glavarstva. Šele 1924 pa je nastal srez Gornji grad, tja so poslej spadali kraji naše doline.

A. VIDEČNIK

OBRTNIKI!

Spodnji del stanovanjske hiše v Mozirju oddam v najem. Možnost preureditve prostorov v lokal za opravljanje obrtne dejavnosti. Interesenti — zglasite se pri TROGAR JANI, Mozirje 62, tel. 831-648. Možnost ogleda prostorov vsak dan.

Častitljiva obletnica

Znano je, da je bilo Mozirje narodni trg. Vseskozi je namreč slovenstvo stalo na trdnih nogah. V času avstrijske države je prebivalo le nekaj Nemcev v Mozirju, to so bili največkrat uradniki izpostave sreskega glavarstva. Že sredi prejšnjega stoletja so na trški občini poslovali v slovenskem jeziku, kar je bila na takratnem Štajerskem prava redkost. Na samem začetku narodnega prebujenja so pričela delovati razna narodno-obrambna društva, kot Sokol, Savinjska podružnica planskega društva, Čiril-Metodova družba in seveda Čitalnica. Tudi kulturno delo je steklo že pred več kot 110 leti.

Letos mineva 110 let od pričetka delovanja Čitalnice v Mozirju.

Ta je sicer bila ustanovljena že dve leti prej, delavka pa je od 1879 dalje. Tako častitljiva obletnica pa ne sme neopazno mimo nas.

Občinska matična knjižnica je zato sklenila prirediti z rednimi Čitalniškimi večeri, na katerih bi v poljudni obliki obnavljali narodnostna gibanja in prizadevanja v Mozirju. Vsak takšen večer bi vodil določen poznavalec naše preteklosti, k sodelovanju pa bi povabili tudi nekatere vidne ljudi sedanjega družbenega življenja.

Večeri bodo tako mikavni in pričakovati je zanimanje med krogi prebivalstva, ki jih veseli zvedeti kaj več o naši kulturni in narodno-obrambni preteklosti.

A. VIDEČNIK

Nove knjige v matični knjižnici

I. STROKOVNA LITERATURA: Petan: Teater je vsepoved, Muck: Antigonino zrcalo, Janša: Na svoji strani, Tasič, D.: Demokracija — duh iz steklenice, Potrč: Jezik, misel in predmet, Vasović: Waldheim: jedna kariera, Steinbücher: Oj, zdaj gremo, Dizdarevič: Albanski dnevnik, Lajovic: Kritič in družba, Hofman, B.: Iskani in najdeni svet, Broz, J.-Tito: Zbrana dela 21., 22. del, Požarnik: SOS za naravo in človeka, Kovačević: Glasbeniki — enciklopedija, Simonton: Ozdraveti, Atlas živali, Sladice — tokrat malo drugače, Perutnina.

II. LEPOSLOVJE: Hemingway: Rajski vrt, Zbirka Vilenica, Partljič: Kulturne humoreske, prosim, Zbirka Mohorjeve družbe: Mohorjev koledar 1989, Kmet: Učiteljica, Finžgar: Makalonca, Šilc: Pletemo za vso družino, Rutar: Trubar in Južni Slovani.

III. MLADINSKA LITERATURA: Zgodovina rock glasbe, Grimm: Snežica in Rožica, Zorman: Račka Puhačka, Tomšič: Super frače, Milčinski: To si ti, Nina, Vogelnik: Ročne lutke za deževne dni, Vogelnik: Igračke za deževne dni, Seguin-Fontes: Sadje, Cvetje, Metulji.

Spoštovani obiskovalci Občinske matične knjižnice!

V naši občinski matični knjižnici smo se odločili, da bomo v mesecu kulture (od 1. do 28. februarja) bralcem ponudili posebno ugodnost vrnitve knjig brez plačila zamudnine. Zato pozivamo vse bralce, posebno pa tiste, ki se na opomine doslej niso odzivali, da se oglasijo ter vrnejo izposojene knjige.

(2. del)

Frischauf gre tokrat na Menino

Prejšnjikrat smo z Johannesom Frischaufom prilezli na Menino — seveda le v mislih po nemško pisanem planinskem vodniku iz leta 1877. S svojim spremljevalcem je prišel na najvišji vrh, tj. na Vivodnik, nato pa je bila omenjena še ledenica, namreč kraska jama Jespa.

Zdaj sva se spet odpravila skoraj čisto nazaj do svoje prejšnje razgledne točke, da bi od tam nadaljevala popotovanje čez planoto vse do vzhodnega vrha, tako imenovanih Ščavnic (1). Najprej sva šla proti vzhodu povečini po robovih južnih vrtač in mimo dreves čudovitih oblik, pri katerih se začne skoraj neposredno ob koreninah vejeve razraščati v več debel, in nato zdaj navzgor, zdaj po ravnem, nazadnje pa po poti na severnem robu pogorja. V uri in četrť sva dosegla vzhodje zadnje s travo poraščene kope, v nekaj minutah pa sva že stala na višini, kjer — ločena s majhnim sedlom — druga dva vrha omogočata boljši razgled proti jugu in vzhodu. V nadaljnjem četrť ure sva dosegla najbolj jugovzhodno kopo. Tu se ponuja daljnji razgled proti Ljubljani v dolino Save in na gore levega brega Save, proti Hrvaški in proti Savinjski dolini. Lep trg Vransko (2) leži skoraj pred najnižimi nogami. Savinjsko dolino se da najbolje videti s severne, komaj nekaj minut oddaljene kope. Celotna ravnina doline in posamezne zgradbe v Celju so razprostrte kot na zemljevidu.

Za sestop sva hotela izbrati pot, ki je na zemljevidu označena z imenom Bočki greben (3), žal pa je tu risba na zemljevidu malce nepravilna. V četrť ure sva se spustila proti zahodu do vzhodja zadnje kope in nato navzdol na sever v globel v prepičanju, da bova dosegla začetek omenjenega potoka. Zato sva morala iti še kake četrť ure dalje proti zahodu in potem po slabi poti plezati navzdol. Sicer pa ta pot ni bila posebno težka. Strmo navzdol sva se spuščala skozi bukov in jelkov gozd pol ure do potoka, potem po njegovi desni četrť ure, nakar sva se obrnila na levo in med njivami v 10 minutah dosegla prvo kmetijo. Strma pot naju je v naslednjih 10 minutah pripeljala do drugega kmeta, od tod dalje sva šla na levo 5 minut do tretje kmetije, in zdaj sva peščila čez polja in skozi sadovnjak 5 minut do gozda ter skozenj v nadaljnjih 5 minutah prišla v dolino.

Ob potu sva stopila k nekemu kmetu, ki po zagotovitvi mojega prijaznega spremljevalca toči izvrstno vino. Tam sva srečala duhovnika v tem kraju, starega, nadvse živahnega in šaljivega moža, ki si je kot nekdanji ljubenski dekan izprosil ta kraj kot pokojnino (5). Gostilničar mi je pokazal veliko kosov železovega bobovca, ki jih je našel v Bočkem grabnu (5a).

Po enournem postanku sva se namenila proti Gornjemu Gradu. Proti zahodu pripelje pot ob pobočju v četrť ure do Kroepe (6), kjer izvira močen studenec naravnost izpod skalne stene; pri izvru je širok skoraj dva metra in globok en meter. Drugi, nekaj šibkejši studenec pa je v neposredni bližini. Zdaj sledi še vrsta manjših studencev, ki s tamkajšnjim mlinom nudijo prijetno sliko, ki že sama poplača sprehod iz Gornjega Grada.

Potem ko sva večkrat prečkala potok Dreta (7), sva v tri četrť ure prišla nazaj v Gornji Grad. Večer sem prebil v prijetni družbi uradnikov in drugih honoracijorjev (8), naslednje jutro pa sem obiskal zanimivo graščinsko cerkev in nato odšel na Ljubno (9).

OPOMBE: (1) V izvorniku: Schaunze. — (2) V izvorniku: Franz. — (3) V izvorniku: »Wotschki-Graben«. — (4) V izvorniku: Vočna. — (5) To je bil po vsej verjetnosti Janez Krstnik Šramel, rojen leta 1803 v Šmarju pri Jelšah. Bogoslovje je končal leta 1829, nato je bil na Ljubnem ob Savinji kaplan v letih 1829—1835 in župnik v letih 1840—1873, ko je bil upokojen in dodeljen v Bočno. (Ti podatki so povzeti po Ignaciju Orožnu.) Bočna je postala župnija leta 1905. — (5a) V izvorniku: Vočna-Bach. — (6) V izvorniku: Krop. — (7) V izvorniku: Drietbach. — (8) Honoracijor je naslov vplivnega in navadno premožnega prebivalca kakega kraja. — (9) V izvorniku: Laufjen.

Uvod, prevod in opombe Peter Weiss

Matična kronika za mesec december 1988

POROKE: 1. Žehelj Dušan, star 23 let iz Bočne 178 in Kovačič Andreja, stara 18 let iz Šmartnega ob Paki 86
SMRTI: 1. Kralj Henrik, star 79 let iz Sp. Rečice 22, 2. Kokošin Ivan, star 86 let iz Šentjanža 12, 3. Jerič Angela, stara 79 let iz Rečice/Sav. 37, 4. Praznik Ferdinand, star 58 let iz Sp. Rečice 30, 5. Kolenc Janez, star 80 let iz Homec Brda 14, 6. Kaker Franc, star 54 let iz Krnice 3, 7. Vavdi Elizabeta, stara 83 let iz Krnice 37, 8. Firšt Ivan, star 41 let iz Raduhe 3, 9. Moličnik Elizabeta, stara 69 let iz Podveže 41, 10. Gaber Marija, stara 79 let iz Brezja 47, 11. Irman Neža, stara 86 let iz Lok pri Mozirju 13, 12. Zupančič Marija, stara 47 let iz Radmirja 72, 13. Voler Jožica, stara 25 let iz Planine 25, 14. Kaker Ana, stara 59 let iz Primoža 39, 15. Detmar Jozefa, stara 65 let iz Primoža 78.

Savinjske NOVICE

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — Izdaja SZDL občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Rajko Pintar — Tajnica urednika Mija Pavlin — Fotograf-ska priprava Ciril Sem — Uredništvo in uprava: OK SZDL Mozirje, telefon (063) 831-850 — Žiro račun pri SDK ekspoziatura Mozirje, številka: 52810-678-54000 — Savinjske novice, glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 10. v mesecu — Stavek, filmi in prelom DIC, tozd Grafika Novo mesto — Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani — Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.